

پابند فکری-فرمانگی

جهان اسلام

«شماره هفتم»

اسماء
عبدالله

دفتر رصد و ترجمه جبهه فکری انقلاب اسلامی (ترجمان)

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به مرکز راهبردی جبهه فکری انقلاب اسلامی می باشد

تحقیق و تدوین:

دفتر رصد و ترجمه جبهه فکری انقلاب اسلامی

به اهتمام:

محمد ابراهیم نژاد، محمدعلی موحدی پور،

احمد ربیعی فر

۷ --- پیشگفتار

۱. کتاب‌شناسی

سیاسی --- ۱۱

تاریخی --- ۲۰

اجتماعی --- ۲۴

حقوقی --- ۲۷

دینی --- ۲۸

فلسفی --- ۳۳

بیوگرافی --- ۳۵

اقتصادی --- ۳۹

رسانه --- ۴۱

سیاست فلسطین و روند صلح خاورمیانه، اجماع و رقابت در مذاکره‌کنندگان --- ۴۲

فلسطینی

طرح تحول دموکراتیک در سوریه --- ۴۴

۲

مجموعه مباحث / فصلنامه مباحث / شماره ۱ / زمستان ۱۳۹۸

صفحه آرایی و طراحی جلد:

مهدی گلشاهی

نوبت چاپ:

اول / اردیبهشت ۱۳۹۳

قیمت:

۴۰۰۰۰ ریال

مرکز پخش:

تهران، خیابان کریمخان زند، خیابان سنایی، کوچه هشتم،

پلاک ۳، موسسه ترجمان

شماره تماس:

۰۳۸۸۳۸۸۰۰۰، نمابر: ۰۴۷۰۴۶۶۹۸۸۹

۴۶ در برابر (مواجهه با) تکفیر

۴۸ گرایش‌های افکار عمومی جهان عرب به سوی دموکراسی: تحلیل نتایج

حاصل از مطالعه‌ای میدانی

۵۰ چشم‌انداز دوران آمریکایی: حق حاکمیت و نفوذ در نظم نوین جهانی

۵۳ خلیج فارس در چارچوب یک استراتژی متغیر

۵۵ تبلیغات و جنگ‌های رسانه

۵۷ زنان عرب: از خشونت و تبعیض تا مشارکت سیاسی

۲. همایش‌ها و نشست‌های علمی، سیاسی و فرهنگی جهان عرب

۶۱ ولین کنفرانس بین‌المللی بغداد برای مبارزه با تروریسم

۶۶ همایش مالک‌بن‌نبی و الگوی تمدنی در احیای علوم انسانی و اسلامی

۷۲ نظام حقوقی برای رئیس دولت در قانون‌های اساسی سیاسی

۷۵ همایش بین‌المللی در شهر وجده با موضوع: میراث و فرهنگ کلامی در غرب

اسلامی

۷۷ خلافت راشدین: واجب شرعی یا اجتهاد سیاسی؟

۸۰. همایشی با عنوان: منبع، در رهگذر تاریخ
۸۲. کنفرانس بین‌المللی با موضوع: مراکز علمی الجزایر و آفریقا دربارهٔ فاتح عقبه بن نافع القهیری

۳. مهمترین اخبار

۸۷. چالش بزرگ و بیماری مزمن تکفیر در جهان اسلام و نزاع علمای اسلام بر سر منشأ تکفیر و تکفیریان و راه مبارزه با آنان.
۹۶. مسئله مقاومت در لبنان و فلسطین
۱۰۳. نامزدی سیاسی در انتخابات پیش روی مصر و پیامدهای آن

۱. جریان‌شناسی

۱۱۱. سازمان نظامی مصر
۱۱۲. مهم‌ترین و اولین حرکت سیاسی نظامیان مصر
۱۱۳. سازمان نظامی مصر پس از انقلاب ۱۹۵۲ میلادی
۱۱۴. اقدامات مهم جمال عبدالناصر در توسعه نفوذ مؤسسه نظامی در مصر

۱۱۶ --- سازمان نظامی مصر در دوران حاضر

۱۱۷ --- منابع

۱. موسسه الاهرام مصر

۱۳۱ --- تاریخچه

۱۳۴ --- رابطه موسسه الاهرام با حکومت حسنی مبارک

۱۳۶ --- جریان فکری حاکم بر موسسه الاهرام

۱۳۶ --- محمد حسنین هیکل

۱۳۷ --- موضع هیکل درباره ایران

۱۳۸ --- طه حسین

۱۳۹ --- عبدالمنعم سعید

۱۳۹ --- دیدگاه وی در مورد نام خلیج فارس

■ آنچه اکنون جهان اسلام بیش از پیش از آن رنج می‌برد، اختلافات قومی و مذهبی میان مسلمانان است که عامل اصلی این چالش، عدم شناخت صحیح ملل مسلمان از یکدیگر می‌باشد. همین عامل و در برخی اوقات شناخت کاملاً معکوس از یکدیگر سبب بروز درگیری‌های خانمان‌سوز در کشورهای اسلامی شده است. علاوه بر مسئله اخیر وجود منافع اقتصادی و سیاسی کشورهای استعمارگر در کشورهای اسلامی، شکاف میان مسلمانان را افزایش داده است. کشورهای غربی در راستای پیشبرد اهداف استعماری خود و با برانگیختن اختلافات قومی و مذهبی سعی در ایجاد تفرقه میان مسلمانان دارند که با وجود حاکمان وابسته به استعمار در کشورهای اسلامی توانسته‌اند شعله اختلاف و تفرقه را حتی میان مردم یک کشور نیز برافروخته سازند.

از این رو با توجه به تعالیم وحدت‌بخش اسلام، وظیفه آحاد امت اسلامی ایجاد وحدت میان مسلمانان است که راهکار عمده در این راستا شناخت صحیح از یکدیگر و تکیه بر مشترکات موجود میان مسلمانان و بر حذر بودن از برانگیختن اختلافات است. مسلمانان که با وجود ایمان به خداوند یکتا، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و قرآن کریم داری اصول مشترک بسیاری هستند و حتی در اهداف الهی که همان رسیدن به مقام عبودیت و سعادت انسانها است مشترک می‌باشند می‌توانند با تکیه بر شعار «انما المومنون اخوه» در کنار یکدیگر و با الگو قرار دادن قرآن کریم که می‌فرماید «تعاونوا علی البرّ و التقوی و لا

تعاونوا علی الائم و العدوان» تمدن بزرگ اسلامی را احیا کنند تا در سایه آن به وحدت و تعالی رسیده و بدون نیاز به کشورهای استعماری و تمدن غربی سعادت دنیا و آخرت را برای ملت‌های خود به ارمغان آورند.

در این میان نخبگان دینی و دانشگاهی جوامع اسلامی نقشی اساسی و محوری ایفا می‌کنند و جایگاه بسیار مهمی در رسیدن به این هدف متعالی دارند. این نخبگان جامعه هستند که با درک صحیح ظرفیتها و موانع موجود می‌توانند با ایجاد گفت‌وگویی جدید در مقابله با افراطها و تفریطها راه را برای ایجاد تمدنی اسلامی هموار سازند. این امر میسر نخواهد شد جز با ارتباط عمیق میان نخبگان کشورهای اسلامی.

در راستای تحقق این هدف متعالی، رصد پویای جهان اسلام تلاش دارد تا گامی هرچند کوچک اما به اندازه وسع خود در راه معرفی نخبگان جهان اسلام و تبیین دیدگاهها و فعالیت‌های ایشان بردارد.

با توجه به گستردگی فضای فکری، فرهنگی و سیاسی جهان اسلام، این اثر در نظر دارد که آخرین اطلاعات ویژه را در سه حوزه کتاب، همایش و مواضع نخبگان به صورت ماهیانه ارائه کند.

اما آنچه در حوزه کتاب معرفی خواهد شد کتابهای برگزیده و مهمی خواهند بود که در زمینه علوم انسانی توسط اندیشمندان جهان اسلام به رشته تحریر درآمده است.

در حوزه همایشها هدف ما گزارش همایشهای دینی، دانشگاهی، فرهنگی و سیاسی است؛ در این بخش همایشهای مهم برگزار شده در ماه جاری و همچنین همایشهایی که در آینده نزدیک برگزار خواهد شد گزارش داده خواهد شد.

در حوزه اخبار در نظر داریم تا مواضع و دیدگاههای نخبگان دینی، دانشگاهی و اندیشمندان تاثیرگذار جهان اسلام منعکس شود تا در ضمن شناساندن شخصیت‌های مهم جهان اسلام جریانها و گرایشهای مهم موجود در کشورهای اسلامی شناسانده شود.

اما در این مجموعه سعی ما بر آن است تا تمامی کتابها و همایشها و اخبار مهم تمامی گرایش‌های موجود در جهان اسلام بدون ملاحظات خاصی بازتاب داده شود.

امید است که این کوشش مورد توجه نخبگان و فرهیختگان قرار گرفته و با نگاه عالمانه و راهنمایی‌های راهگشای خویش، ما را در روندی رو به رشد همراهی نمایند.

کتاب‌شناسی

(۷۲ جلد کتاب در موضوعات علوم اسلامی و انسانی)

نام كتاب: اختراع الديمقراطية؛ التجربة التونسية
ترجمه: اختراع دموكراسي؛ تجربة تونس
مؤلف: منصف المرزوقي
ترجمة و تحقيق: زياد فردان - بسام ضو
ناشر: شركة المطبوعات للتوزيع و النشر
مكان نشر: بيروت، لبنان
تاريخ نشر: ٢٠١٤/٠١/٠١
تعداد صفحات: ١٤٩ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ١

نام كتاب: اركان الثورة السورية الكبرى ١٩٢٥-١٩٢٤
ترجمه: عناصر انقلاب سورية بزرگ ١٩٢٥ - ١٩٢٤
مؤلف: محمد جابر
ناشر: مكتبة نهى
تاريخ نشر: ٢٠١٤/٠١/٠١
تعداد صفحات: ٣٩٩ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ١

نام کتاب: القبیلة الثالثة عشر تحکم اسرائیل و العالم
ترجمه: قبیله سیزدهم بر عالم و اسرائیل حکم می کند
مؤلف: منصور عبدالحکیم
ناشر: دارالکتاب العربی للنشر و التوزیع
مکان نشر: بیروت، لبنان
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱
چاپ: اول مجلدات: ۱

توضیحات: نویسنده کتاب معتقد است که دولت اسرائیل و حاکمان فعلی آن از نسل بنی اسرائیل نبوده و آشوریان بنی اسرائیل را منقرض کردند و این دولت را که از آن به قبیله سیزدهم تعبیر می نماید، قبیله خزر ایجاد کرده است.

نام کتاب: اللغز فی اعدام ناصر کزار و عبدالخالق السامرائی و اربعة اخرین من اعضاء مجلس قيادة الثورة ۱۹۷۳ - ۱۹۷۹ م
ترجمه: پازل در اعدام ناصر کزار و عبدالخالق السامرائی و چهار تن دیگر از اعضای شورای فرماندهی انقلاب ۱۹۷۳ - ۱۹۷۹ م
مؤلف: سیف الدین الدوری
ناشر: الدار العربیة للموسوعات
مکان نشر: بیروت، لبنان
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱
تعداد صفحات: ۳۷۲ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

توضیحات: نویسنده ماجرای پیچیده اعدام این افراد را دقیق بررسی کرده است و سعی کرده منصفانه و با استفاده از افراد موثق و معاصر حادثه، این مسئله را حل نماید.

نام کتاب: اوضاع العالم ۲۰۱۴؛ جبايرة الامس و الغد
 ترجمه: وضعیت جهان ۲۰۱۴؛ دیکتاتورهای دیروز و فردا
 ترجمه و تحقیق: برتران بادی، دومینیک فیدال، نصیر مروة
 ناشر: مؤسسة الفكر العربي
 مکان نشر: بیروت، لبنان
 تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱
 تعداد صفحات: ۳۳۵ صفحه
 چاپ: اول مجلدات: ۱

توضیحات: با توجه به تغییرات فزاینده جهان و لزوم هم‌سویی با آن، نویسنده در این کتاب وضعیت جهان در سال ۲۰۱۳ و انعکاسات آن در مسائل اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، دیپلماسی و استراتژی آینده و گذشته را بررسی کرده است.

نام کتاب: تحرير الاسلام و رسائل زمن التحولات
 ترجمه: آزادی اسلام و نامه‌های زمان تغییرات
 مؤلف: فهمی جدعان
 ناشر: الشبكة العربية للأبحاث و النشر
 مکان نشر: بیروت، لبنان
 تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱
 تعداد صفحات: ۴۶۳ صفحه
 چاپ: اول مجلدات: ۱

نام کتاب: إدارة الصراعات وفض المنازعات:
 إطار نظري
 ترجمه: مدیریت درگیری‌ها و حل اختلاف‌ها:
 چارچوب نظری
 مؤلف: د. سامی إبراهيم الخزندار
 ناشر: مركز الجزيرة للدراسات – الدار العربية
 للعلوم و الناشر
 مكان نشر: دوحه، قطر؛ بيروت، لبنان
 تاريخ نشر: ۲۰۱۴
 تعداد صفحات: ۲۹۵ صفحه
 چاپ: اول مجلدات: ۱

توضیحات: نویسنده در این کتاب سیستمی جامع برای مدیریت تعارض چه در عرصه داخلی و چه در عرصه بین‌المللی مطرح نموده که مشتمل بر بررسی مفاهیم و نظریه‌ها و مبانی روش‌شناختی و قوانین می‌باشد.

نام کتاب: حكاية شعب
 ترجمه: روایت مردم
 مؤلف: جوزف تامر
 ناشر: المركز العربي للابحاث و التوثيق
 تاريخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱
 تعداد صفحات: ۴۷۶ صفحه
 چاپ: اول مجلدات: ۱

نام کتاب: لیلۃ القبض علی مصر
ترجمه: شب دستگیری مصر
مؤلف: مهنا الحبیل
ناشر: المكتبة العامریة للنشر
تاریخ نشر: ۲۰۱۴
تعداد صفحات: ۱۰۷ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

توضیحات: نویسنده در این کتاب به حوادث ۳۰ ژوئن ۲۰۱۳ م، کودتای نظامی در مصر، درگیری‌های سیاسی بین احزاب مختلف و عواقب فکری و سیاسی آن بر کشور مصر و جهان عرب پرداخته است.

نام کتاب: المفاوضات الفلسطينية - الإسرائيلية
للعام ۲۰۱۳
ترجمه: مذاکرات فلسطینی - اسرائیلی برای سال ۲۰۱۳
مؤلف: احمد سعید نوفل
ناشر: مرکز دراسات الشرق الاوسط
مکان نشر: عمان، اردن
تاریخ نشر: ۲۰۱۴
چاپ: اول مجلدات: ۱

توضیحات: این کتاب ثمرهٔ میزگردی است که مرکز فوق در سال ۲۰۱۳ با عنوان از سرگیری مذاکرات، انتظارات و نتایج در دو محور ۱. فضای منطقه‌ای و بین‌المللی برای مذاکرات فلسطین و اسرائیل کنونی ۲. انگیزه‌ها و اهداف احزاب در مذاکرات فلسطین و اسرائیل فعلی و فرصت‌ها برگزار نموده است.

نام کتاب: کرد العراق
ترجمه: کرد عراق
مؤلف: أوفرا بينغيو
ناشر: دارالساقی
مکان نشر: مصر
تاریخ نشر: ۲۰۱۴
تعداد صفحات: ۴۳۲ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

توضیحات: نویسنده در این کتاب به تحولات پیچیده کردها و نفوذ آنها در نقشه استراتژیکی خاورمیانه به عنوان حکومتی مستقل پرداخته است.

نام کتاب: زمن العائلة.. صفقات المال و الإخوان و السلطة
ترجمه: زمان خانواده ... معاملات پول و اخوان المسلمین و قدرت
مؤلف: یاسر ثابت
ناشر: میریت للنشر و المعلومات
مکان نشر: قاهره، مصر
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱
تعداد صفحات: ۲۰۰ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

توضیحات: این کتاب درصدد بیان اهمیت میهن و اولویت آن در مقایسه با خانواده و قبیله می باشد. کاری که به اعتقاد نویسنده جماعت اخوان انجام ندادند و باعث مشکلات فراوانی برای مصر گردیدند.

نام کتاب: قصه حرب أهلية
ترجمه: داستان یک جنگ داخلی
مؤلف: عصام‌الدین میرغنی طه
ناشر: الحضارة للنشر
مکان نشر: قاهره، مصر
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۱۲
تعداد صفحات: ۳۴۵ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

توضیحات: این کتاب در رابطه با جنگ‌های انجام‌شده در جنوب سودان و تأثیرات قدرت‌های متجاوز بر آن و بر آینده‌ی سودان می‌باشد.

نام کتاب: للجماعة لا لمصر
ترجمه: زنده باد گروه اخوان نه مصر
مؤلف: عماد جاد
ناشر: الدار المصرية اللبنانية للنشر و الطباعة و التوزيع
مکان نشر: قاهره، مصر
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۵
چاپ: اول مجلدات: ۱

نام کتاب: هامش للديمقراطية في مصر ۲۰۱۱-
۲۰۱۳ (محطات و قضايا تحول لم يتم)
ترجمه: حاشیه‌ی دموکراسی در مصر، ۲۰۱۱ -
۲۰۱۳ (ظرفیت‌ها و مسائل مربوط به دگرگونی
که تمام نشده است)
مؤلف: عمرو حمزاوی
ناشر: الدار المصرية اللبنانية للنشر و الطباعة و التوزيع
مکان نشر: قاهره، مصر
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۵
چاپ: اول مجلدات: ۱

نام کتاب: أسطورة عبور الأردن و سقوط أريحا من اختراع هذا التاريخ؟
ترجمه: افسانه عبور از اردن و سقوط شهر اريحا، چه کسی این تاریخ را اختراع کرده است؟
مؤلف: فاضل الربيعي
ناشر: جداول للطباعة و النشر و التوزيع
مكان نشر: بيروت، لبنان
تاريخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱
تعداد صفحات: ۲۰۷ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

توضیحات: نویسنده در این کتاب نظریه معروف عبور از رود اردن و سقوط اريحا در فلسطين را که برخی از کتب مستشرقان و غيره به تورات منتسب نموده بودند، مورد خدشه قرار داده و با بررسی تاریخی زمان بنی اسرائیل، یوشع بن نون و حضرت داوود ثابت می نماید که اصلاً اردن و اريحا به صورت فعلی در تورات مطرح نبوده و تمامی این سخنان ساختگی می باشد.

نام کتاب: الدولة و المجتمع في عمان منذ النباهنة حتى عصر الحديث (۱۱۵۴ - ۲۰۱۲ م) من الصراع على السلطة الى التنمية و ازمايتها
ترجمه: دولت و جامعه در عمان از زمان حکومت نباهنه تا دوران معاصر (۱۱۵۴ - ۲۰۱۲ م) از جنگ بر سر قدرت تا توسعه و بحران های آن
مؤلف: منصور ناصر
ناشر: منتدى المعارف
مكان نشر: بيروت، لبنان
تاريخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۶
تعداد صفحات: ۲۷۲ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

توضیحات: نباهنه قبیله ای منتسب به بنی نبهان می باشند که از سال ۱۱۵۴ م تا ۱۶۲۴ م در حدود پنج قرن بر عمان حکومت کردند.

نام کتاب: العثمانيون في ثلاث قارات
ترجمه: عثمانیان در سه قاره
مؤلف: ایلبیر اورتالی
ترجمه و تحقیق: عبدالقادر عبداللهی - مرکز التعریب و البرمجة
ناشر: الدار العربية للعلوم و الناشرون
مكان نشر: بیروت، لبنان
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۸
تعداد صفحات: ۱۸۹ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

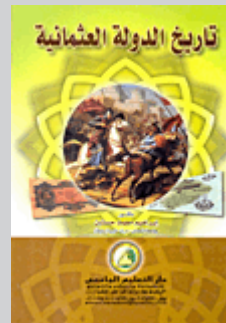

توضیحات: این کتاب شامل مجموعه مقالاتی درباره تاریخ دولت عثمانی از ابتدا تا انتها می باشد که مؤلف در طول سالیان متمادی آن ها را نگاشته و معتقد است برای فهم تاریخ و هویت امپراطوری عثمانی، فهم همه اجزای دولت عثمانی ضروری است.

نام کتاب: العراق فی عهد قاسم؛ آراء وخواطر ۱۹۵۸-
۱۹۸۸م؛ الجزء الثاني
ترجمه: عراق در دوران قاسم، دیدگاهها و افکار ۱۹۵۸ -
۱۹۸۸ م؛ قسمت دوم
مؤلف: جرجیس فتح الله
ناشر: منشورات الجمل
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱
تعداد صفحات: ۴۶۳ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

نام کتاب: تاریخ الدولة العثمانية
ترجمه: تاریخ دولت عثمانی
مؤلف: ابراهیم محمد حسینی
ناشر: دارالتعلیم الجامعی للطباعة و النشر و التوزیع
مكان نشر: قاهره، مصر
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۹
تعداد صفحات: ۳۶۹ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

نام کتاب: تاریخ المغرب و حضارته «دراسة للجيش و الاسطول و المنشآت في دولة المرينية ٦٦٨ - ٨٦٩ هـ / ١٢٦٩ - ١٤٦٥ م»

ترجمہ: تاریخ و تمدن مراکش، «مطالعی در ارتش و ناوگان و امکانات در دولت مرینیہ ٦٦٨-٨٦٩ هـ / ١٢٦٩-١٤٦٥ م»

مؤلف: سالم ابوالقاسم محمد غومہ
ناشر: دارالفکر العربی للطباعة و النشر

مکان نشر: بیروت، لبنان
تاریخ نشر: ١/٠١/٢٠١٤

تعداد صفحات: ٢٧١ صفحہ
چاپ: اول مجلدات: ١

نام کتاب: تجارب ست ثورات عالمية مع مقدمة حول الثورات عموماً

ترجمہ: تجارب شش انقلاب جهانی با مقدمه ای حول انقلابها به طور کلی

مؤلف: منیر شفیق
ناشر: بیسان للنشر و التوزیع

مکان نشر: بیروت، لبنان
تاریخ نشر: ١/٢٧/٢٠١٤

تعداد صفحات: ٢٦٠ صفحہ
چاپ: اول مجلدات: ١

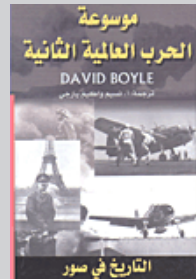
توضیحات: نویسنده در این کتاب پس از بیان موضوعات مشترک در غالب جنگها، به بیان شش جنگ مهم جهان که عبارتاند از: ١. یونان، ٢. فیلیپین، ٣. مالاوی، ٤. قبرص، ٥. ویتنام، ٦. کمبوجیه به جهت آگاهی و درک منطق انقلاب پرداخته است.

نام کتاب: کلیه فیکتوریا؛ صناعة الملوك و الأمراء و المشاهير
ترجمه: دانشگاه ویکتوریا؛ ساخته دست شاهان و شاهزادگان و افراد مشهور
مؤلف: دالیا عاصم
ناشر: جداول للطباعة و النشر و التوزيع
مكان نشر: بيروت، لبنان
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۲۸
تعداد صفحات: ۳۶۰ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

توضیحات: دانشگاه ویکتوریا واقع در اسکندریه مصر یکی از مدارس قدیمی و بزرگ زبان انگلیسی در مصر، با مساحت ۱۴ هکتار است که به نام ملکه ویکتوریا، ملکه بریتانیا نامگذاری شده و بسیاری از رهبران دنیا فارغ التحصیل این دانشگاه هستند که نویسنده به تاریخ ۱۱۱ ساله این دانشگاه پرداخته است.

نام کتاب: موسوعة الحرب العالمية الثانية
ترجمه: دائرة المعارف جنگ جهانی دوم
مؤلف: دیوید بویلی
ترجمه و تحقیق: نسیم واکیم یزجی
ناشر: دار رسلان للطباعة و النشر و التوزيع
مكان نشر: دمشق، سورية
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱
تعداد صفحات: ۱۴۹ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

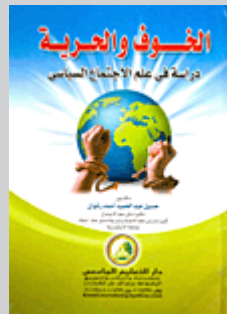

نام کتاب: الأبعاد الاعتقادية لحقوق الإنسان - دراسة
ترجمه: ابعاد اعتقادی حقوق بشر - مطالعه
مؤلف: أحمد محمد بكر موسى
ناشر: الدار العربية للعلوم و الناشرین
مكان نشر: بیروت، لبنان
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱
تعداد صفحات: ۱۱۲ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

توضیحات: نویسنده در این کتاب به صورت عقلی به بحث و بررسی در رابطه با حقوق انسان پرداخته تا مفهومی جامع برای همه انسانها ارائه دهد.

نام کتاب: الخوف و الحرية «دراسة في علم الاجتماع السياسي»
ترجمه: ترس و آزادی «مطالعه‌ای در جامعه‌شناسی سیاسی»
مؤلف: حسین عبدالحمید رشوان
ناشر: دار التعليم الجامعی للطباعة و النشر و التوزیع
مكان نشر: قاهره، مصر
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۶
تعداد صفحات: ۳۱۸ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

توضیحات: این کتاب به جوانب مختلف آزادی از حیث سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، اخلاقی، دینی و شخصیتی پرداخته است.

نام كتاب: السلوك الطائفي؛ الانجذاب و النفور تجاه الآخر
 ترجمه: رفتار فرقه‌ای، جاذبه و دافعه در قبال دیگران
 مؤلف: مأمون طربيه
 ناشر: دار النهضة العربية للطباعة و النشر و التوزيع
 مكان نشر: بيروت، لبنان
 تاريخ نشر: ٢٠١٤/٠١/٠١
 تعداد صفحات: ١٧٢ صفحه
 چاپ: اول مجلدات: ١

نام كتاب: ثورات الفيسبوك؛ مستقبل وسائل التواصل الاجتماعي في التغيير
 ترجمه: انقلاب‌های فیس‌بوک، آیندهٔ ابزار ارتباط اجتماعی در تغییر
 مؤلف: مصعب حسام الدين قتلونی
 ترجمه و تحقيق: اميرة يتيم
 ناشر: شركة المطبوعات للتوزيع و النشر
 مكان نشر: بيروت، لبنان
 تاريخ نشر: ٢٠١٤/٠١/٠١
 تعداد صفحات: ٢٥٦ صفحه
 چاپ: اول مجلدات: ١

نام كتاب: نوال السعداوي و عايدة الجوهري في حوار حول الانوثة و الذكورة و الدين و الابداع
 ترجمه: نوال السعداوي و عايدة الجوهري در گفت‌وگویی دربارهٔ زنانگی و مردانگی و دین و خلاقیت
 مؤلف: نوال السعداوي، عايدة الجوهري
 ترجمه و تحقيق: بسام ضو
 ناشر: شركة المطبوعات للتوزيع و النشر
 مكان نشر: بيروت، لبنان
 تاريخ نشر: ٢٠١٤/٠١/٠١
 تعداد صفحات: ٢٠٠ صفحه
 چاپ: اول مجلدات: ١

نام کتاب: اقتصادیات الأسواق الدولية جريمة الفساد
الاقتصادی الاداری فی القانون الدولي
ترجمه: اقتصاد بازارهای بین المللی مجازات فساد اقتصادی
اداری در قوانین بین المللی
مؤلف: یوسف حسن یوسف
ناشر: دار العدالة للنشر و التوزيع
مكان نشر: قاهره، مصر
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱
تعداد صفحات: ۳۹۴ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

توضیحات: این کتاب مشتمل بر تعریف فساد اقتصادی
و انواع آن، دلایل این فساد، آثار کلان اقتصادی از
فساد، علاج فساد اقتصادی، اقتصاد نوین، ساز و کار بازار
بین المللی و مباحثی مربوط به جهانی شدن اقتصاد می باشد.

نام کتاب: الحماية القانونية للمستهلك بين القانون المدني
و الفقه الاسلامی
ترجمه: حمایت قانونی برای مصرف کننده بین قانون مدنی
و فقه اسلامی
مؤلف: د. اسلام هاشم عبدالمقصود
ناشر: دار الجامعة الجديدة
مكان نشر: اسکندریه، مصر
تاریخ نشر: ۲۰۱۴
چاپ: اول مجلدات: ۱

نام کتاب: حقوق المؤلف في ضوء ثورة المعلوماتية
الحديثة - دراسة مقارنة
ترجمه: حقوق مؤلف در پرتو انقلاب اطلاعاتی مدرن -
مطالعه تطبیقی
مؤلف: د. محمد علی النجار
ناشر: دارالجامعة الجديدة
مكان نشر: اسکندریه، مصر
تاریخ نشر: ۲۰۱۴
چاپ: اول مجلدات: ۱

نام کتاب: تعدد الأحزاب السياسية في الدولة الإسلامية المعاصرة

ترجمه: تعدد احزاب سياسي در دولت اسلامي معاصر

مؤلف: السيد طلبة علي، عادل عبدالفضيل العبد

ناشر: دارالتعليم الجامعي للطباعة و النشر و التوزيع

مكان نشر: قاهره، مصر

تاريخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۶

تعداد صفحات: ۴۵۱ صفحه

چاپ: اول مجلدات: ۱

توضیحات: نویسنده در این کتاب ضمن بیان ضرورت شناخت احزاب سياسي به سه مبحث مهم مشروعیت تعدد احزاب سياسي، حقوق آنها، و وظائف آنها در دولت اسلامي معاصر پرداخته است.

نام کتاب: خطاب أهل الكتاب في القرآن الكريم - دراسة تفسيرية

ترجمه: گفتمان اهل کتاب در قرآن - مطالعه تفسیری

مؤلف: الجبوري

ترجمة و تحقيق: محمد نايف الديلمي

ناشر: عالم الكتب للطباعة و النشر و التوزيع

مكان نشر: قاهره، مصر

تاريخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱

تعداد صفحات: ۳۱۸ صفحه

چاپ: اول مجلدات: ۱

نام کتاب: دراسات في تاريخ التربية الاسلامية «العصر النبوي و الخلافة الراشدة»

ترجمه: مطالعاتی در تاریخ پرورش اسلامي «دوران پیامبر و خلفای راشدین»

مؤلف: عبدالقوى عبدالغنى محمد

ناشر: دار الفكر العربي للطباعة و النشر

مكان نشر: بيروت، لبنان

تاريخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱

تعداد صفحات: ۲۶۴ صفحه

چاپ: اول مجلدات: ۱

نام کتاب: صورة المرأة المسلمة في الإعلام الغربي
ترجمه: تصویر زن مسلمان در رسانه‌های غربی
مؤلف: فوزية العسماوی
ناشر: دار اخبار اليوم
مکان نشر: اسکندریه، مصر
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱
چاپ: اول مجلدات: ۱

نام کتاب: في نقد الفكر الديني - النقد التاريخي
ترجمه: در ارزیابی اندیشه دینی - ارزیابی تاریخی
مؤلف: خالص جلیبی
ناشر: المركز الثقافي العربي
مکان نشر: لبنان
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۲۷
تعداد صفحات: ۳۲۰ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

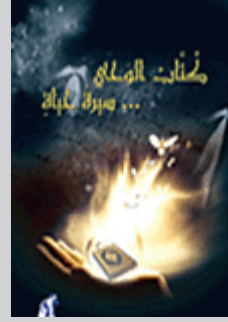

نام کتاب: قیام طائفة... أمة موسى الصدر
ترجمه: قیام یک فرقه ... امت موسی صدر
مؤلف: صادق النابلسی
ترجمه و تحقیق: وفیق زیتون
ناشر: شركة المطبوعات للتوزيع والنشر
مکان نشر: بیروت، لبنان
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱
تعداد صفحات: ۶۴۴
چاپ: اول مجلدات: ۱

توضیحات: نویسنده در این کتاب اوضاعه مذهب شیعه در نظام متصرفیه در زمان سلطه عثمانی تا مرحله سلطه فرانسه و سپس رسیدن به استقلال و ایجاد دولت ملی در لبنان را بررسی نموده و معتقد است که شیعه به خاطر نقش تأثیرگذارش در منطقه صحنه سیاسی و اجتماعی حاکم را به نفع خود مصادر نموده است.

نام کتاب: کتاب الوحي.. سيرة و حياة
 ترجمه: نویسندگان وحی .. بیوگرافی و زندگی
 مؤلف: حی فوزی عبدالمعطف
 ناشر: دار نهضة مصر للطباعة و النشر و التوزيع
 مكان نشر: قاهره، مصر
 تاريخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۸
 چاپ: اول مجلدات: ۱

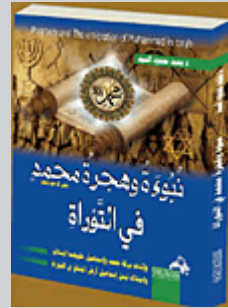

توضیحات: این کتاب شامل بیوگرافی ۲۰ تن از صحابی پیامبر(ص) می باشد که جزو کاتبان وحی بوده اند.

نام کتاب: لاهوت الأنوار؛ مقاربات فلسفية جديدة
 لمذهب السهروردی الاشراقی
 ترجمه: لاهوت انوار، رویکردهای فلسفی جدید به
 نظریه های سهروردی اشراقی
 مؤلف: علی طالب
 ناشر: دار الامیر للثقافة و العلوم
 مكان نشر: بیروت، لبنان
 تاريخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱
 تعداد صفحات: ۵۱۰ صفحه
 چاپ: اول مجلدات: ۱

نام کتاب: نبوءة و هجرة محمد صلى الله عليه وسلم في التوراة
 ترجمه: نبوت و مهاجرت پیامبر (ص) در تورات
 مؤلف: محمد محمود السيد
 ناشر: دارالكتاب العربي للنشر و التوزيع
 مكان نشر: بیروت، لبنان
 تاريخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱
 چاپ: اول مجلدات: ۱

نام کتاب: نقد التصوف «السلفیون و المتصوفة فی مصر»
ترجمه: نقد تصوف «سلفی‌ها و صوفی‌ها در مصر»
مؤلف: احمد قوشتی
ناشر: مدارات للابحاث و النشر
مکان نشر: قاهره، مصر
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۱۲
تعداد صفحات: ۱۱۲ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

توضیحات: نویسنده در این کتاب به موقعیت سلفیه مدرن در مصر از تصوف و اهل آن و افکار و طریقه آنها و میزان تطبیق مواضعشان در میان خودشان پرداخته و سپس آن را بر مواضع ابن تیمیه و ابن قیم و دیگر بزرگان سلفی عرضه نموده است.

نام کتاب: روجیه غارودی و الفكر العربی المعاصر؛ جدل
الفلسفة و الايديولوجيا
ترجمه: راجر غارودی و انديشه معاصر عرب، جدال فلسفه
و ايدئولوژی
مؤلف: الشريف طوطا
ناشر: منتدى المعارف
مكان نشر: بيروت، لبنان
تاريخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱
تعداد صفحات: ۲۵۳ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

نام کتاب: فن أن تكون دائماً على صواب
ترجمه: هنرى كه همیشه بر درستی است
مؤلف: آرثور شوبنهاور
مقدمه: حسان الباهى
ترجمة و تحقيق: رضوان العصبه، حسان الباهى
ناشر: منشورات صفاف، منشورات اختلاف
مكان نشر: بيروت، لبنان
تاريخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱
تعداد صفحات: ۱۰۰ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

نام کتاب: فى فلسفة ميشال فوكو؛ بين الإنسان و الحيوان
خط رفيع
ترجمه: در فلسفة ميشل فوكو، بين انسان و حيوان يك خط
نازك يا بلند است
مؤلف: راييس زواوى
ناشر: دار صفحات للدراسات و النشر
مكان نشر: دمشق، سوريه
تاريخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱
تعداد صفحات: ۱۵۶ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

نام كتاب: ما بين العلة و الغاية؛ دراسات فلسفية حوارات
مع المعلم كمال جنبلاط
ترجمه: بين علت و هدف، مطالعاتی فلسفی، گفت و گوهایی
با معلم كمال جنبلاط
مؤلف: سليمان صالحه
ناشر: دار رسلان للطباعة و النشر و التوزيع
مكان نشر: دمشق، سوریه
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱
تعداد صفحات: ۳۱۴ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

نام کتاب: أسرار أشرف مروان «الصهر»
ترجمه: اسرار اشرف مروان، «داماد»
مؤلف: توحيد مجدى
ناشر: دار اخبار اليوم
مكان نشر: اسكندريه، مصر
تاريخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱
تعداد صفحات: ۳۳۶ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

توضیحات: اشرف مروان داماد جمال عبدالناصر است که متهم به ارتباط با دستگاه جاسوسی موساد است. این کتاب به بررسی اولین ارتباط او با آنها، نحوه ارتباط، چگونگی به قتل رسیدنش و بسیاری از موضوعات دیگر پرداخته است.

نام کتاب: أوراق عتیقة من دفاتر حزب البعث، الجزء الاول
ترجمه: برگه‌های قدیمی از دفترهای حزب بعث، قسمت اول
مؤلف: عبدالستار النوری
ناشر: المؤسسة العربية للدراسات و النشر
مكان نشر: بیروت، لبنان
تاريخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۷
تعداد صفحات: ۳۶۰ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

نام کتاب: أيامی معك
ترجمه: روزهای من با تو
مؤلف: سهام البیحی
ناشر: المؤسسة العربية للدراسات و النشر
مكان نشر: بیروت، لبنان
تاريخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۲۸
تعداد صفحات: ۲۶۸ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

نام کتاب: الشيخ خلف حسن الخلفات... نشأته حياته
إصلاحاته

ترجمه: شیخ خلف حسن خلفات ... میلاد او؛ زندگی او؛
اصلاحات او

مؤلف: محمد حسین سیناء

ناشر: دار الوفاء للطباعة

مکان نشر: قاهره، مصر

تاریخ نشر: ۲۰۱۴

چاپ: اول مجلدات: ۱

توضیحات: این کتاب بیوگرافی یکی از بزرگان شبه جزیره
سینا در قسمت شرقی مصر، یکی از مجاهدین علیه
اشغال‌گری‌های اسرائیل و پرچمدار اصلاحات و مبارزه با
ایدئولوژی‌های افراطی در صحرای سینا می‌باشد.

نام کتاب: جین شارپ مهندس ثورات اللاعنف و الدور

الأمريكي في شيطنة الربيع العربي

ترجمه: جین شارپ مهندس انقلاب‌های بدون خشونت و

نقش امریکا در قلع و قمع نمودن بهار عربی

مؤلف: مجدی کامل

ناشر: دار الكتاب العربي للنشر و التوزيع

مکان نشر: بیروت، لبنان

تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱

تعداد صفحات: ۱۶۸ صفحه

چاپ: اول مجلدات: ۱

نام کتاب: قصة عبد الله فيليبي من وثائق المخابرات

البريطانية ۱۹۲۹ - ۱۹۴۸

ترجمه: داستان عبدالله فیلیپی از اسناد اطلاعاتی بریتانیا

۱۹۴۸ - ۱۹۲۹

ترجمه و تحقیق: حسن ساتی

ناشر: جداول للطباعة و النشر و التوزيع

مکان نشر: بیروت، لبنان

تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۹

تعداد صفحات: ۱۳۸ صفحه

چاپ: اول مجلدات: ۱

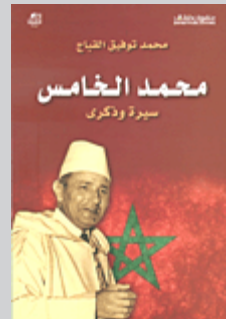

نام کتاب: محطات فی حیاتی؛ قطر ۱۹۵۵ - ۱۹۵۷
ترجمه: ایستگاه‌هایی در زندگی من؛ قطر ۱۹۵۵ - ۱۹۵۷
مؤلف: لطفی السومی
ناشر: دار نلسن
مکان نشر: بیروت، لبنان
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۱۰
تعداد صفحات: ۱۸۹ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

توضیحات: نویسنده در این کتاب به بیان شرح حالی از خود و شخصیت‌های سرشناس قطری پرداخته و به نحوه زندگی عمومی مردم و آداب و رسوم اجتماعی و موارد بسیار دیگر اشاره نموده است.

نام کتاب: محمد الخامس، سیرة و ذکرى
ترجمه: محمد الخامس، بیوگرافی و یادآوری
مؤلف: محمد توفیق القباج
ناشر: منشورات ضفاف
مکان نشر: بیروت، لبنان
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۹
تعداد صفحات: ۳۹۹ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

توضیحات: محمد الخامس بن یوسف پادشاه مراکش در بین سال‌های ۱۹۲۷-۱۹۶۱ م بوده است. او توانست با وجود اعتراضات فراوان کشور مراکش را به استقلال برساند.

نام کتاب: محمد باقر الصدر؛ من فقه الأحكام الى فقه النظريات
ترجمه: محمد باقر صدر، از فقه احکام به سوی فقه رویکردها
مؤلف: صائب عبد الحمید
ترجمه و تحقیق: زیاد فردان، بسام ضو
ناشر: مرکز الحضارة لتنمية الفكر الاسلامی
مکان نشر: بیروت، لبنان
تاریخ نشر: ۲۰۱۰/۰۲/۰۴
تعداد صفحات: ۴۰۳ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

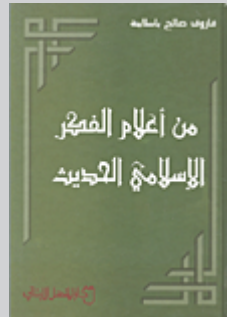

نام کتاب: مذكرات جمال البنا
ترجمه: خاطرات جمال البنا
مؤلف: السيد الحراني
ناشر: دار الكتب للنشر و التوزيع
مكان نشر: قاهره، مصر
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۶
چاپ: اول مجلدات: ۱

توضیحات: شیخ جمال البنا یکی از متفکران اسلامی و برادر کوچک‌تر حسن البنا، بنیان‌گذار اخوان المسلمین است ولی تفکراتش با تفکرات گروه برادرش متفاوت است. او کتاب‌های متعددی دارد.

نام کتاب: من أعلام الفكر الإسلامي الحديث
ترجمه: از پرچم‌داران اندیشه اسلامی معاصر
مؤلف: فاروق صالح باسل
ناشر: دار المنهل اللبناني للطباعة و النشر
مكان نشر: بيروت، لبنان
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱
تعداد صفحات: ۲۳۴ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

نام کتاب: ادارة الذات و الامارات
ترجمه: مدیریت خود و بحران
مؤلف: جمعی از نخبگان
ناشر: دار التعليم الجامعی للطباعة و النشر و التوزيع
مكان نشر: قاهره، مصر
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۹
تعداد صفحات: ۳۵۱ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

نام کتاب: تطور الفكر الاقتصادي
الاشتراکی بین النظرية و التطبيق، الجزء الثالث
ترجمه: تکامل اندیشه اقتصادی؛ اندیشه اقتصادی
سوسیالیستی میان نظریه و عمل، قسمت سوم
مؤلف: وسام ملاک
ناشر: دارالمنهل اللبناني للطباعة و النشر
مكان نشر: بیروت، لبنان
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱
تعداد صفحات: ۷۴۰ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

نام کتاب: سنة ثلاثة نوره
ترجمه: سال سوم انقلاب
مؤلف: عادل عبدالعزيز مهني
ناشر: دارالادهم للنشر و التوزيع
مكان نشر: قاهره، مصر
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۲۰
چاپ: اول مجلدات: ۱

توضیحات: در طول سه سال انقلاب مصر به اقتصاد آن
خسارات فراوانی وارد شد و کماکان وارد می‌شود. این کتاب
درصد است تاریخ اقتصادی این سال‌ها را برای جلوگیری
از تکرار اشتباهات مروری نماید.

نام كتاب: مستقبل البترول العربي في كازينو العولمة
ترجمه: آينده نفت عرب در كازينوى جهانى شدن
مؤلف: عبدالحى يحيى زلوم
ترجمة و تحقيق: زياد فردان، بسام ضو
ناشر: المؤسسة العربية للدراسات و النشر
مكان نشر: بيروت، لبنان
تاريخ نشر: ٢٠١٤/٠١/٠٦
تعداد صفحات: ٢٥٦ صفحة
چاپ: اول مجلدات: ١

نام کتاب: الإعلام الدولي و تأثيره
ترجمه: رسانه‌های بین‌المللی و تأثیر آن‌ها
مؤلف: صلاح عبدالحمید
ترجمة و تحقیق: مدحت شاهین
ناشر: هبة النيل العربية للنشر و التوزيع
مكان نشر: الجيزة، مصر
تاریخ نشر: ۲۰۱۴/۰۱/۰۱
تعداد صفحات: ۲۴۴ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

نام کتاب: تكنولوجيا الإتصال و المعلومات
ترجمه: فناوری اطلاعات و ارتباطات
مؤلف: منال هلال المزاهرة
ناشر: دارالمسيرة
مكان نشر: اردن
تاریخ نشر: ۲۰۱۴
تعداد صفحات: ۴۴۸ صفحه
چاپ: اول مجلدات: ۱

در ادامه چند گزارش از کتاب‌های این ماه را بیان می‌کنیم:

« السياسة الفلسطينية و عملية سلام الشرق الاوسط؛

سیاست فلسطین و روند صلح خاورمیانه، اجماع و رقابت در مذاکره کنندگان فلسطینی

زمینه تشکیل دولت خودگردان را فراهم نمود. در جهت رسیدن به اهداف خود شکست خورده است و می‌بایست دلایل این شکست را دانشمندان، سیاستمداران، محققان و سیاست‌گذاران از ابعاد مختلف به صورت یکسان بررسی نمایند. از این‌رو، این کتاب به بررسی جنبه برجسته‌ای از مذاکرات این صلح یعنی ساختار و عملکرد تیم مذاکره‌کننده فلسطینی که تا حد زیادی در نتیجه مذاکرات در خلال سال‌های ۱۹۹۱ تا ۱۹۹۷ م مؤثر بوده‌اند، پرداخته است. همچنین نویسنده در کتاب مذکور به تعاملات رهبران فلسطینیان خارج از

یکی از کتاب‌های چاپ‌شده مهم موسسه الدراسات الفلسطينية در سال ۲۰۱۴ م در لبنان، کتاب «سیاست فلسطین و روند صلح خاورمیانه، اجماع و رقابت در مذاکره‌کنندگان فلسطینی» نوشته‌شده غسان الخطیب و ترجمه عارف حجاوی است. نویسنده معتقد است که با توجه به گذشت هشت سال از آغاز قیام دوم فلسطین، پیمان اسلو (پیمان اسلو در سال ۱۹۹۳ م اولین توافق مستقیم یاسر عرفات با اسرائیل محسوب می‌شود. این پیمان در پی انتفاضه اول فلسطین منعقد شد. این قرارداد گزینه مذاکرات را در مقابل مقاومت خلق کرد و

حساب می‌آید. غسان الخطیب مدرس و معاون رئیس دانشگاه برزیت، بنیانگذار و مدیر مرکز قدس برای رسانه‌ها و ارتباطات و همچنین عضو گروه کاری مشترک در روابط امور بین‌الملل فلسطین - اسرائیل در دانشگاه هاروارد در ایالات متحده آمریکا می‌باشد. این کتاب در قطع وزیری، در ۲۷۸ صفحه در تاریخ ۲۰۱۴/۰۱/۰۷ م در بیروت - لبنان به چاپ رسیده است.

منبع:
<http://www.palestine-studies.org>

سرزمین‌های اشغالی فلسطین و رهبران سرزمین‌های فلسطین اشغالی که در نهایت امر به تضاد منافع این دو گروه منجر گردیده نیز پرداخته است. شایان ذکر است که نویسنده کتاب خود یکی از اعضای رهبران فلسطینی در داخل فلسطین و یکی از اعضای تیم مذاکره‌کننده در مادرید و واشنگتن بوده است و این کتاب شامل اطلاعات مهمی درباره مذاکرات واشنگتن و نشست‌های چندجانبه داخلی فلسطینی می‌باشد که تا قبل از این منتشر نشده است و یک منبع عالی برای درک عملکرد فلسطین در مذاکرات صلح به

خطة التحول الديمقراطي في سوريا

طرح تحول دموکراتیک در سوریه

یکی از کتاب‌های چاپ شده مهم منشورات ریاض الریس در سال ۲۰۱۴ م در لبنان، کتاب «طرح تحول دموکراتیک در سوریه» نوشته شده جمع کثیری از نخبگان سوری است که «بیت الخیرة السوری» که بخشی از «المركز السوری للدراسات السیاسیة و الاستراتیجیة» است، تدوین کرده است.

مركز السوری للدراسات السیاسیة و الاستراتیجیة مرکزی مستقل، غیر دولتی، غیر حزبی می‌باشد که در سال ۲۰۰۸ تأسیس شد. هدف اصلی این مرکز به طور خاص ترویج و تعمیق مطالعات و تحقیقات استراتژی‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی در سوریه و به‌طور کلی در خاور

میانه می‌باشد. این مرکز در راستای ترویج اهداف خود در زمینه‌های تحقیق، مطالعات، انتشارات، ترجمه و چاپ کتاب‌های پژوهشی مهم درباره سوریه در زمینه‌های مختلف از حقوق سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی، برگزاری سخنرانی‌ها و کارگاه‌های آموزشی در مباحث علوم اجتماعی و سیاسی به صورت تئوری و تطبیقی فعالیت می‌نماید.

شایان ذکر است که یکی از برنامه‌های ابتکاری این مرکز راه‌اندازی "بیت الخیرة السوری" به‌عنوان تیمی متخصص برای مطالعات سیاسی و استراتژیک برای مرحله گذار در سوریه می‌باشد. این تیم متخصص از بیش از دویست کارشناس و نخبه سوری، فعالان حقوق بشر، دانشگاهیان، قضات،

و ایجاد یک ارتش ملی مدرن، ٦ بررسی عدالت انتقالی و آشتی ملی. در پایان شایان ذکر است که کتاب مذکور حاصل جلسات متعددی است که نخبگان سوری از طیف‌های مختلف پس از تحقیقات گسترده و مباحثات فراوان به‌عنوان چشم‌انداز نهایی برای دوره انتقالی در سوریه پس از اسد بدان اجماع نموده‌اند. این کتاب در قطع وزیری، در ٣١١ صفحه در تاریخ ٢٠١٤/٠١/٢٨ م در بیروت - لبنان به چاپ رسیده است.

وکلا، مخالفان سیاسی و مقامات سابق دولتی و افسران نظامی سابق، رهبران شوراهای انقلابی محلی و مخالف مسلح و ارتش سوریه آزاد تشکیل شده‌اند. این گروه جلسات متعددی برای رسیدن به دیدگاهی واحد برای دوره انتقالی در سوریه و بیان توصیه‌های عملی برای برنامه‌های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، امنیتی و نظامی در سوریه را برگزار نموده است.

این تیم به ٦ کارگروه تقسیم شده که عبارت‌اند از: ١. اصلاح قانون اساسی و حاکمیت قانون، ٢. اصلاحات بخش سیاسی و اداری، ٣. اصلاحات بخش نظام حزبی و انتخابات، ٤. اصلاحات بخش اقتصادی و بازسازی، ٥. بازسازی نیروهای امنیتی

منبع:

<http://www.palestine-studies.org>

در برابر (مواجهه با) تکفیر

فی مواجهة التکفیر

برابر(مواجهه با) تکفیر" را در مصر نمود. نویسنده در این کتاب ریشه‌های فکری آنان را بررسی کرده است و در پی آن است که اصول اساسی آنان را استخراج نماید. او در دو فصل اول کتاب خود به پیشینه تکفیر در جامعه اسلامی پرداخته و به چگونگی شکل‌گیری تکفیر می‌پردازد. او پیشینه این فتنه بزرگ را در جهان اسلام به نزاع واقع شده میان حضرت علی (علیه‌السلام) و معاویه بر سر خلافت اسلامی برشمرده و سرآغاز دودستگی در میان امت اسلام و مکر و خدعه و بلند شدن صدای خوارج و ظهور تکفیر و انتشار آن را همین نزاع برمی‌شمرد. در واقع، این امر ابتدای تفسیر

در عصر حاضر جهان اسلام، روزی نیست که در گوشه و کنار عالم اسلامی با نام اسلام خون مسلمانان بی‌گناه در آتش فتنه جریان‌های تکفیری بر زمین نریزد و هر از چندگاهی با نام اسلام آثار و ابنیه مقدس اسلامی در تندباد خشونت آنان ویران نگردد. از این‌رو، لازم است برای حفظ اجتماعات اسلامی و جلوگیری از ریخته‌شدن خون مسلمانان معنی و مفهوم صحیح آیات و احادیث و پیشینه تکفیر به‌وضوح آشکار شده تا کمی از جهالت گروه‌های تکفیری تندرو بکاهد. از این‌رو، محقق و ناقد توانا محمد السید عید در سال ۲۰۱۴ م با کمک مؤسسه دارالهلل اقدام به انتشار کتاب «در

هرگز دین مبین اسلام اجازه به جنگ و اباحهٔ دما کسانی را که شهادتین را بر لب جاری ساخته‌اند، نمی‌دهد.

شایان ذکر است که نویسنده معتقد است که این کشتار تکفیریون در حال حاضر جز به نفع دشمنان اسلام چه در داخل و چه در خارج از مرزهای کشورهای اسلامی نمی‌باشد و باید از ان به هر نحو ممکن جلوگیری شود.

این کتاب در قطع وزیری، در ۱۸۸ صفحه در تاریخ ۲۰۱۴/۰۱/۰۱ م در قاهره - مصر به چاپ رسیده است.

به رأی در استنباط از قرآن و احادیث پیامبر(صلی‌الله‌علیه‌وآله) در محکوم کردن دیگران به کفر محسوب می‌شود. او همچنین در رابطه با مفهوم خلافت که یکی از اصول اساسی آنان نیز می‌باشد با توجه به حدیث پیامبر مبنی بر اینکه بعد از من سی سال خلافت می‌باشد و بعد از آن به پادشاهی تبدیل می‌شود نکاتی را مطرح نموده است. او بر همین اساس به مسئلهٔ وحدت میان مسلمانان نیز اشاره می‌نماید.

او در آخرین بحثی که در این کتاب ارائه می‌دهد، به بحث جهاد می‌پردازد و پس از مقایسه بین مفهوم جهاد در تفکر بنا و تفکر جریان‌های تکفیری کنونی بیان می‌دارد که

منبع:
<http://www.albawabhnews.com>

گرایش‌های افکار عمومی جهان عرب به سوی دموکراسی: تحلیل نتایج حاصل از مطالعه‌ای میدانی

اتجاهات الرأي العام العربي نحو الديمقراطية:
تحليل نتائج الدراسة الميدانية

یکی از کتاب‌های چاپ‌شده مهم مرکز دراسات الوحدة العربية در سال ۲۰۱۴ م در لبنان، کتاب «گرایش‌های افکار عمومی جهان عرب به سوی دموکراسی: تحلیل نتایج حاصل از مطالعه‌ای میدانی» نوشته یوسف محمد جمعة الصوانی می‌باشد. نویسنده در این کتاب نتایج حاصل از بررسی روند اجتماعی در جامعه عرب درباره دموکراسی را که مرکز مطالعات وحدت عرب و دیگر نهادهای عربی انجام داده‌اند، بیان و تحلیل کرده است و با کمک دیگر نظرسنجی‌ها و تحقیقات مشابهی که قبلاً انجام شده، در چارچوب مطالعات تاریخی و فکری در جهت تحقیق در زمینه افکار عمومی جهان عرب، به ارزیابی تحولات جامعه عرب در خصوص مسئله دموکراسی پرداخته است.

این کتاب شامل پنج فصل علاوه بر مقدمه و یک خلاصه کلی و نتیجه‌گیری می‌باشد. فصل اول با عنوان "بررسی‌های روند افکار عمومی و بستر عربی" به بررسی موضوعاتی همچون اهمیت نظرسنجی و افکار عمومی مردم و وضعیت عرب، روند عمومی افکار عرب به سوی دموکراسی: عوامل و زمینه‌ها، چارچوب مقایسه روند عمومی افکار عرب به سوی دموکراسی، اوضاع سیاسی عرب در زمان بررسی و اهمیت موضوع و... پرداخته است.

او در فصل دوم با عنوان "دموکراسی اعراب: ثابت و ناپایدار" به مباحثی همچون اندیشه عرب و تجربه لیبرالیسم عرب: فقدان اندیشه و عمل، عصر رادیکال عرب و قربانی دموکراسی سیاسی و آثار آن، اندیشه عرب و نمونه‌های جنجالی آن، دموکراسی و جهانی‌شدن، پارادایم جدید: دموکراسی در پروژه رنسانس عرب ۱. نظام دموکراتیک

عملکرد آنان، بررسی نقش پارلمان در قوانین و تشریحات و نظارت بر هزینه‌های عمومی، ارزیابی نقش پارلمان در نظارت و پاسخگویی به قوه مجریه، ارزیابی نقش مجامع نمایندگی عمومی در سیاست‌گذاری و برقراری ارتباط با شهروندان و مشارکت شهروندان در انتخابات می‌پردازد. او در فصل پایانی کتاب، با عنوان "موانع گذار دموکراتیک و تحول" به مباحثی همچون نقش عوامل خارجی، نقش عوامل داخلی و ناتوانی دموکراتیک عربی به سوی یک رویکرد جدید پرداخته است. این کتاب در قطع وزیری، در ۲۲۲ صفحه در تاریخ ۲۰۱۴/۰۱/۰۱ م در بیروت - لبنان به چاپ رسیده است.

منبع:
<http://www.albawabhnews.com>

شامل حکومت، ۲. مکانیزم رسیدن به دموکراسی و تقویت آن، ۳. دموکراتیک جامع اجتماعی پرداخته است. نویسنده در فصل سوم مباحثی همچون آزادی‌های عمومی متمرکز و حقوق بشر، آزادی‌های اساسی، حقوق شهروندی، روند افکار عمومی عرب در قبال مفهوم دموکراسی؛ مقایسه و تحلیل، سیستم‌های افکار عمومی و سیاسی عرب، عمق میل به دموکراسی با وجود دیکتاتوری را تحت عنوان "دموکراسی: مفهوم و اجزا و شرایط" مطرح نموده است. فصل چهارم کتاب با عنوان "دموکراسی در واقعیت عرب ... مقدمات اعتراض و انقلاب" به موضوعاتی همچون ارزیابی کلی از دموکراسی در منطقه عربی، تضمین آزادی‌های عمومی و سیاسی و مدنی، نگاهی به مجامع پارلمانی ارزیابی

چالش‌ها و متغیرهای جدید، رفتار قدرت‌های بزرگ در نظام جهانی و... اشاره می‌کند. فصل سوم کتاب با عنوان «نظام جهانی: مقاطع تاریخی و نقطه عطف» به دنبال ارائه تصویری از نظامی جهانی برای کمک به درک درستی از تحولات تاریخی نظام جهانی در واقعیت جهانی معاصر است. جمال سند السویدی در فصل چهارم کتاب بر روی سه عنصر اصلی اقتصاد، تجارت و انرژی تمرکز می‌کند و با ارائه مستندات و مستدلانات نشان می‌دهد که با وجود افزایش چشمگیر اقتصاد چین در طول دو دهه گذشته، هنوز در حدود نصف قدرت اقتصاد ایالات متحده آمریکا نمی‌باشد و این یکی از

بحث و بررسی درباره ماهیت این سیستم و توزیع ساختار قدرت در آن، نقش ابعاد سیاسی، نظامی، منابع اقتصادی، فرهنگی، آموزشی، فنی و انرژی، و معیارهای مهم اثرگذار دیگر در تعیین قدرت در نظم نوین جهانی، چگونگی موفقیت ایالات متحده در به‌کارگیری از این ابزارها و رهبری در این سیستم، ویژگی‌های نظم نوین جهانی و موضوعات دیگر پرداخته است. او در فصل دوم کتاب به عوامل مؤثر بر ساختار نظم نوین جهانی چه به طور مستقیم یا غیر مستقیم مانند رابطه بین تمدن‌ها، موضع قدرت در روابط بین‌المللی، اقتصادی، نظامی، توسعه فنی، پیشرفت دانش،

عوامل مهم در رهبری آمریکا بر نظم نوین جهانی می‌باشد.

نویسنده فصل پنجم کتاب خود را به ارائه یک نظرسنجی از مردم امارات دربارهٔ نظم نوین جهانی اختصاص داده است.

فصل ششم کتاب تحت عنوان «نظم نوین جهانی و تغییرات ساختاری متوقع و تأثیرات آن» می‌باشد. مؤلف برخی از انتظارات خود را بر اثر تغییرات ساختاری ایجاد شده در پنج سال گذشته بر نظم نوین جهانی بیان داشته و تأکید نموده که انتظار می‌رود نفوذ ایالات متحده در مؤسسات مالی جهانی افزایش یابد و این کشور در سیاست‌های نفتی خود در کشورهای خاورمیانه تغییر ایجاد نماید. او در فصل آخر کتاب، به چشم‌انداز نظم نوین جهانی پرداخته است.

در پایان نویسنده یادآور می‌شود که کشورهای عربی نقطهٔ تماس بسیاری از استراتژی‌های آمریکا بوده است. نویسنده معتقد است بحران سوریه و سیر حوادث در برخی از کشورهای عربی و ایجاد تغییرات

سیاسی و سرنگون کردن رژیم حاکم مثل مصر، لیبی، یمن و تونس، در موقعیت آنها نه تنها تأثیری نداشته بلکه آنها را به وضعیتی قبل از استقرار نظم جدید جهان سوق می‌دهد؛ زیرا اولاً کشورهای مثل مصر، سوریه، عراق با وخیم‌تر شدن بحران‌های داخلی مواجه هستند، ثانیاً با گسترش قدرت استراتژیک منطقه‌ای کشورهای غیر عربی برای پرکردن خلأ ایجاد شده، توسط کاهش نقش منطقه‌ای از نیروهای سنتی عربی روبه‌رو هستند، ثالثاً موقعیت اسرائیل در منطقه بهبود یافته و با توجه به نبود هر گونه منبع تهدید واقعی برای آنها از سوی کشورهای عربی در بهترین موقعیت استراتژیک از زمان آغاز تاکنون قرار گرفته است.

این کتاب در قطع وزیری، در ۸۵۸ صفحه در تاریخ ۲۰۱۴/۰۱/۳۱ م در ابوظبی - امارات به چاپ رسیده است.

منبع:

<http://www.ecssr.com>

«الخليج فی سياق استراتیجی متغیر»

خلیج فارس در چارچوب یک استراتژی متغیر

یکی از کتاب‌های چاپ‌شده مهم مرکز الجزیره للدراسات در سال ۲۰۱۴ م در قطر، کتاب «خلیج فارس در چارچوب یک استراتژی متغیر» حاصل تلاش جمعی از نویسندگان می‌باشد.

از ویژگی‌های بارز این کتاب جمع بین حوزه روابط بین‌الملل و نظام‌های سیاسی و بررسی سیاست تطبیقی در رویکرد به متغیرهای بین‌المللی و منطقه‌ای محلی - خلیج فارس و تحولات منطقه‌ای در جهان عرب به خصوص با واقع‌شدن انقلاب‌های بهار عربی و تأثیر آن بر کشورهای خلیج فارس به صورت تک تک و کلی می‌باشد. از این‌رو، کتاب سعی دارد علاوه بر ارائه مستندات و نتایج منطقی برای درک بهتر و گسترده‌تر و عمیق‌تر در این زمینه و وضعیت فعلی خلیج فارس، دیدگاهی منسجم از ویژگی‌های آینده خلیج نیز ارائه دهد.

این کتاب شامل پنج فصل و یک مقدمه و خاتمه می‌باشد که در مقدمه بر اهمیت جغرافیایی اقتصادی و استراتژیک منطقه خلیج فارس و نشان‌دادن اهمیت تحولات فعلی و آینده منطقه خلیج فارس و در خاتمه به نتایج حاصل‌شده و برخی پیشنهادها

پرداخته است.

فصل اول با عنوان "محیط استراتژیک در خلیج فارس .. تغییر ثابت‌ها و مشکل پیش‌بینی آینده" به ظواهر و ابعاد تحولاتی که در دو دهه گذشته بر امور ثابت و حاکم بر محیط استراتژیک در خلیج فارس عارض شده، اشاره می‌کند و پس از تحلیل اوضاع، سناریویی از ویژگی‌های این محیط را برای آینده پیش‌بینی می‌نماید.

تمرکز فصل دوم با عنوان "بهار عربی و سیستم کشورهای شورای همکاری خلیج فارس (سیستم GCC)؛ محدوده آسیب‌پذیری و علائم تأثیرات و عوامل مؤثر بر آن" بر بیان آثار تحولات سیاسی عارض شده در برخی از کشورهای منطقه بر کشورهای شورای همکاری خلیج فارس از نظر نظامی و سیاسی و اقتصادی می‌باشد. در فصل سوم با عنوان "واکنش‌های

منطقه‌ای و بین‌المللی شورای همکاری خلیج فارس با توجه به بهار عربی" به واکنش‌ها و مواضع اتخاذشده از قبل این شورا پرداخته است.

فصل چهارم به بحث درباره فعل و انفعالات نیروهای درون منطقه‌ای و بین‌المللی و روابط خود کشورهای همکاری خلیج فارس با یکدیگر پرداخته و در آخرین فصل کتاب به آخرین تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی و تأثیرات اقتصادی و جمعیتی آن بر روی سیستم کشورهای همکاری خلیج فارس اشاره کرده است.

این کتاب در قطع وزیری، در ۳۰۹ صفحه در سال ۲۰۱۴ م در دوحه - قطر به چاپ رسیده است.

منبع:

<http://www.ecssr.com>

تبلیغات و جنگ‌های رسانه

الدعاية وحروب الاعلام

یکی از کتاب‌های چاپ‌شده مهم انتشارات دارالمسیره در سال ۲۰۱۴ م در عمان - اردن، کتاب «تبلیغات و جنگ‌های رسانه» حاصل تلاش دکتر محمد صاحب سلطان می‌باشد.

هدف نویسنده از نگارش این کتاب ارائه مفاهیم صحیح و اعتمادپذیر در رابطه با مفهوم تبلیغات و رسانه و فناوری اطلاعات و ارتباطات می‌باشد. نویسنده در این کتاب به الگوها و عملکردهای مختلف این کلمات، زمینه‌های ارتباطی و روش‌ها و

ابزارهای آن‌ها بدون وارد شدن در جزئیات نظریه‌های موجود پرداخته و به ابزار تبلیغاتی برای جنگ رسانه‌ای علیه عراق به جهت اشغال آن کشور و همچنین فلسطین و ایران نیز اشاره می‌کند. او کتاب خود به را بیست فصل تقسیم نموده است که به مباحثی مهم و کاربردی همچون ارتباطات و متقاعد ساختن در رسانه‌ها، تأثیر رسانه‌ها در توانایی تولید ایده‌ها و ارزش‌ها، آثار رسانه‌ها، تبلیغات و روندهای آن، پایه‌های تبلیغات سیاسی و جنگ روانی و عناصر

تبلیغات، مکانیزم‌های تبلیغات سیاسی، روند برنامه‌های ضد تبلیغاتی، تبلیغات صهیونیستی و رسانه‌های اسرائیل تبلیغات یا شستشوی مغزی، طرح و فلسفه تبلیغات صهیونیستی، مراحل تبلیغات مرتبط با پروژه‌های صهیونیستی و نمونه‌هایی از روش تبلیغاتی صهیونیسم، ویژگی‌های رسانه‌های اسرائیل برای تبلیغات، تبلیغات در فیلم‌های صهیونیسمی و چگونگی مواجهه اعراب با آن‌ها، راه‌های مقابله تبلیغاتی صهیونیستی با قیام مردم فلسطین، مکانیسم‌های تبلیغاتی استفاده شده در جنگ در غزه، تبلیغات ایران و روش‌های مواجهه با جهان عرب و جهان اسلام، جهانی‌شدن تبلیغات آمریکایی

و رسانه‌های منحصر به فرد آن، ابزارهای تبلیغاتی آمریکا در مواجهه با اعراب، مکانیسم‌های تبلیغاتی آمریکا در حمله به عراق، واژگان جنگی رسانه‌ای آمریکا در جنگ با عراق، گسترش تلویزیون‌های ماهواره‌ای با هدف هرج و مرج و دامن‌زدن به اختلافات فرقه‌ای، مکانیسم‌های مورد استفاده برای تحریف چهره اسلام و نمادها و سوء استفاده از آنان و... پرداخته است. این کتاب در قطع وزیری، در ۳۶۰ صفحه در سال ۲۰۱۴ م در اردن به چاپ رسیده است.

منبع:

<http://www.massira.jo>

زنان عرب: از خشونت و تبعیض تا مشارکت سیاسی

» المرأة العربية: من العنف و التمييز إلى المشاركة السياسية

یکی از کتاب‌های چاپ‌شده مهم مرکز
 دراست‌الوحدۃ العربیة در سال ۲۰۱۴ م
 در لبنان، کتاب «زنان عرب: از خشونت و
 تبعیض تا مشارکت سیاسی» حاصل تلاش
 جمعی از نویسندگان زن می‌باشد.
 هدف از نگارش این کتاب بحث و بررسی
 و مطالعه حول مسائل مربوط به خشونت و
 تبعیض علیه زنان در برخی از کشورهای
 عربی، کاوشی در عوامل فرهنگی خشونت‌ها
 و تبعیض‌ها تحلیل این عوامل از یک سو، و
 از سوی دیگر به روند مشارکت سیاسی زنان
 عرب در جامعه پرداخته است.
 این کتاب شامل هشت فصل می‌باشد که
 هر فصل را یکی از نویسندگان زن عرب
 نگاشته است. فصل اول با عنوان «خشونت
 و تبعیض علیه زنان در مراکش: رویکرد
 جامعه‌شناختی» حاصل تلاش عصام عدونی
 می‌باشد. فصل دوم با عنوان «تصویر زنان
 در ساختار فرهنگی - اجتماعی در اردن»
 حاصل تلاش میسون العتوم می‌باشد.
 فصل سوم با عنوان «پیش‌نویس قانون
 محافظت زنان از خشونت خانگی» حاصل

تلاش عزة شرارة بیضون می‌باشد. فصل
چهارم با عنوان «مشارکت سیاسی زنان
فلسطینی» حاصل تلاش دنیا الامل اسماعیل
می‌باشد. فصل پنجم با عنوان «مشارکت
سیاسی زنان در مراکش: اهمیت کنوانسیون
و مخالفت» حاصل تلاش کولفرنی محمد
می‌باشد. فصل ششم با عنوان «زنان و
سیاست در الجزایر» حاصل تلاش سمارة
نصیر و رشید تلمسانی می‌باشد. فصل هفتم
با عنوان «روایت انقلاب ۱۴ ژانویه بر لبنان
زنان تونس: پدیده‌های اجتماعی متناقض

و نقش آنها» حاصل تلاش سمیرة الولهاری
می‌باشد. فصل هشتم با عنوان «مشارکت
سیاسی و توانمندسازی سیاسی زنان عرب:
مورد الجزایر» حاصل تلاش بورغده وحیده
می‌باشد.

این کتاب در قطع وزیری، در 191 صفحه در
سال 2014/ 01/01 م در بیروت - لبنان به
چاپ رسیده است.

منبع:
<http://www.alqabas.com>

همایش‌ها و نشست‌ها

(رصد همایش‌ها و نشست‌های علمی، سیاسی و فرهنگی جهان عرب)

اولین کنفرانس بین‌المللی بغداد برای مبارزه با تروریسم

» مؤتمّر بغداد الدولي لمكافحة الارهاب

زمان: ١٢ - ١٣ / مارس / ٢٠١٤

مکان: منطقه خضراء - بغداد

برگزارکننده: دولت عراق

این کشور در کنفرانس بغداد حضور ندارد و مقام‌های سوری هم علت غیبت کشورشان در این کنفرانس را کاملاً درک می‌کنند. کارشناسان بر این باورند که علت غیبت دو کشور قطر و عربستان، تمایل نداشتن آن‌ها برای مبارزه با تروریسم است، از آن گذشته، عراق، پیش از این، بارها از دست داشتن این دو کشور در عملیات تروریستی در شهرهای عراق پرده برداشته بود. "سامی العسکری" نماینده ائتلاف دولت قانون گفت: دولت عراق ده‌ها مدرک و سند برای اثبات حمایت قطر و عربستان از تروریسم در دست دارد، و این مدارک به غیر از فتوای

این کنفرانس با حضور ٥٠ کشور و نمایندگان از سازمان‌ها و مؤسسات بین‌المللی، نماینده سازمان ملل، نماینده اتحادیه اروپا، اتحادیه عرب، سازمان همکاری‌های خلیج فارس در بغداد برگزار شد و تنها دعوت‌شدگان غایب آن عربستانی سعودی و قطر بودند. مقام‌های عراقی برگزارکننده این کنفرانس دلیل حضور نداشتن کشور سوریه در این کنفرانس را تعلیق عضویت سوریه در اتحادیه عرب دانستند و خاطر نشان کردند

تکفیری و جمع‌آوری پول برای گروه‌های تروریستی است که به صورت علنی صورت گرفته و دولت عربستان به راحتی چشم بر آن می‌بست.

وی خاطرنشان کرد: خودداری این دو کشور از حضور در کنفرانس مبارزه با تروریسم عجیب نبود؛ زیرا این کنفرانس برای محکوم کردن ضمنی نقش این دو کشور در حمایت از تروریسم برگزار شد و آن‌ها از حضور در آن شرم داشتند.

العسکری افزود: ما امیدوار بودیم عربستان در این کنفرانس شرکت می‌کرد به خصوص که گام‌های خوبی با تحریم گروه‌های تروریستی برداشته است.

عضو کمیسیون سیاست خارجی پارلمان عراق با اشاره به اعتراض امارات به اظهارات نوری مالکی درباره محکوم کردن عربستان خاطرنشان کرد، که این اعتراض احتمالاً تحت فشار عربستان سعودی ابراز شده است؛ چراکه امارات به خوبی می‌داند که عربستان طی سال‌های گذشته حامی تروریست‌ها در عراق بوده است.

العسکری اقدام امارات متحده عربی در احضار سفیر عراق و اعتراض به مواضع نوری مالکی در خصوص انتقاد از حمایت عربستان از تروریسم را امری تاسف بار خواند به خصوص که این کشور به همراه

بحرین به نمایندگی از عربستان صبحت کردند.

افتتاحیه کنفرانس بین‌المللی مبارزه با تروریسم با سخنرانی 'نوری المالکی' نخست وزیر عراق کار خود را آغاز کرد. مالکی در این سخنرانی این کنفرانس را مبنایی برای همکاری و تبادل تجربیات برای مقابله با پدیده خطرناک تروریسم دانست. ایشان با تأکید بر اینکه عراق از اولین کشورهای است که به نیابت از جهان به مبارزه با تروریسم پرداخته است و تعداد کشته‌شدگان توسط تروریسم در عراق برابر با آمار جهانی است. مالکی همچنین از خنثی کردن بسیاری از طرح‌های تروریست‌ها برای ایجاد ناامنی خبر داد. ایشان با اشاره به مسئله تروریسم در سوریه گفت: سوریه به بزرگ‌ترین مکان تجمع تروریسم جهانی تبدیل شده است و این هجمه تروریسم در نهایت به اروپا و آمریکا خواهد رسید و آنجا را ویران خواهد کرد.

مالکی در ادامه سخنرانی با اشاره به حمایت برخی مؤسسات در پرورش تروریسم و صرف اموال فراوانشان در حمایت از تروریسم گفت: متأسفانه تروریسم به ابزاری برای تحمیل خواسته‌های برخی گروه‌ها تبدیل شده و امروز مشکل اساسی منطقه خاورمیانه تروریسم است. مالکی تصریح کرد

توافق‌نامه‌ای برای مبارزه با تروریسم دست یافته و این توافق‌نامه وارد فاز اجرایی شده است.

وی بر اهمیت ارادهٔ سیاسی کشورهای همسایه برای اجرای توافق‌نامه‌های مبارزه با تروریسم تأکید کرد و گفت: محور مبارزه با تروریسم، همکاری بین‌المللی از طریق مبادلهٔ اطلاعات و تجارب است.

نمایندهٔ انگلیس نیز گفت: تروریسم تهدید بین‌المللی است که مستلزم همکاری بین‌المللی برای مبارزه با آن است.

ادوارد اوکتم خاطر نشان کرد: عراق با خطرناک‌ترین چالش‌ها از سال ۲۰۰۸ روبه‌رو است و در سال ۲۰۱۳ هم فقط در یک ماه، حدود هزار نفر کشته شده‌اند.

وی از امکان شکست تروریسم از طریق راهبردی فراگیر ضد این پدیده خبر داد و در تأیید سخنان نوری مالکی نخست‌وزیر عراق گفت: بحران سوریه سبب بدتر شدن اوضاع امنیتی عراق می‌شود.

نیکلای ملادینوف نمایندهٔ ویژهٔ بان‌کی‌مون در عراق در سخنانی در کنفرانس مبارزه با تروریسم در بغداد در تأیید سخنان نوری مالکی نخست‌وزیر عراق تأکید کرد: تروریسم همه را هدف قرار داده و هیچ کشوری وجود ندارد که از این آفت در امان

هر کسی که در مقابله با تروریسم سکوت کند در جنایت ضد انسانی شریک جرم است. نخست‌وزیر عراق در بخش دیگر سخنان خود با اشاره به تحولات سوریه گفت عراق نیز تحت تأثیر این مسئله قرار دارد و تأخیر در حل بحران این کشور را به معنای نابودی کامل و تقسیم این کشور دانست و گفت: متوقف‌نشدن جنگ در سوریه به انتقال تروریسم به تمامی کشورها منجر می‌شود، نخست‌وزیر عراق از جامعهٔ جهانی خواست که تدابیر بازدارندهٔ فوری را برای مبارزه با تروریسم اتخاذ کند.

مالکی افزود: برخی گمان می‌کنند که درگیری‌ها در عراق درگیری میان سنی و شیعه است اما در واقع درگیری‌ها در عراق علیه تروریسم کوری است که هیچ تفاوتی میان سنی و شیعه قائل نیست.

نمایندهٔ اتحادیهٔ عرب هم در سخنانی خواستار همکاری همهٔ کشورها برای خشکاندن ریشه‌های تروریسم و منابع مالی آن شد و در عین حال اعلام کرد مبارزه با تروریسم از طریق ارادهٔ سیاسی برای ریشه‌کنی آن امکان دارد و مبارزه از طریق امنیتی و قانونی کافی نیست و دلایل و عوامل آن باید بررسی شود.

فاضل محمد جواد معاون دبیرکل اتحادیهٔ عرب هم چنین گفت: اتحادیهٔ عرب به

باشد.

وی با بیان اینکه تروریسم چالشی برای دموکراسی در عراق به شمار می‌رود، خاطرنشان کرد: آگاهی بین‌المللی در مقابله با پدیده تروریسم در حال افزایش است.

نماینده دولت آمریکا نیز در سخنانی در کنفرانس بین‌المللی مبارزه با تروریسم در بغداد اظهار داشت: دولت و ملت عراق با بزرگ‌ترین و خطرناک‌ترین چالش‌ها در جهان روبه‌رو است.

«برت مک کورک» معاون وزیر خارجه آمریکا، گروه تروریستی موسوم به داعش را بزرگ‌ترین و خطرناک‌ترین چالش پیش روی دولت و ملت عراق دانست و گفت: داعش در حملات انتحاری خود از جنگجویان خارجی که از سوریه آمده‌اند، استفاده می‌کند. این وضع بحرانی بین‌المللی به شمار می‌رود و مستلزم همکاری و هماهنگی در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی است.

مک کورک اظهار داشت: همه در مقابله با تروریسم و رویارویی با تمام اشکال آن مسئول هستند و آمریکا، دولت عراق را تشویق کرده است تا پیشنهاد فراگیری مبنی بر جداکردن داعش از ساکنان را اجرا کند که این مسئله مستلزم افزایش تلاش‌های اقتصادی، سیاسی و نظامی به منظور آماده‌سازی ساکنان و حمایت از آن‌ها است.

از سوی دیگر، سید عمار حکیم رئیس مجلس اعلاى اسلامی عراق، برگزاری کنفرانس بین‌المللی مبارزه با تروریسم در بغداد را گامی در مسیر صحیح توصیف و بر نیاز عراق به همکاری بین‌المللی جدی و حمایت از این کشور در تمام زمینه‌ها برای پیروزی نهایی بر تروریسم تأکید کرد.

وی افزود: عراق تجارب بزرگی در زمینه مبارزه با تروریسم دارد و در نبرد مستقیم با تروریسم، تجارب ارزشمندی اندوخته است و مبادله تجارب میان عراق و کشورهای که در زمینه مبارزه با تروریسم در کنفرانس شرکت کرده‌اند، ضرورت دارد.

حکیم اظهار داشت: عراقی‌ها سال‌ها است در جبهه نخست جنگ با تروریسم در جهان قرار دارند و این جنگ را با وجود اختلافات سیاسی میان خود ادامه خواهند داد.

یک نماینده پارلمان عراق نیز گفت: مجرم دانستن کسانی که فتاوی تکفیری صادر می‌کنند و خشکاندن منابع تروریسم، ریشه‌کنی و متلاشی‌شدن هسته‌های آن را تضمین می‌کند.

عبداله‌ادی الحکیم از برگزاری کنفرانس بین‌المللی مبارزه با تروریسم با حضور تعداد زیادی از کشورها و سازمان‌های عربی، اسلامی و بین‌المللی با هدف وضع استراتژی واحد برای مبارزه با تروریسم تمجید کرد.

الحکیم اظهار داشت: کثرت عملیات تروریستی تکفیری در عراق که عموماً شیعیان عراق و اقلیت‌های مسیحی را هدف قرار داده تهیه طرح‌های لازم برای نابودی تروریسم را ضروری کرده است.

موضوع دومین جلسه کنفانس بین‌المللی مبارزه با تروریسم در بغداد، "پژوهش‌های علمی و روان‌شناختی تروریسم و شیوه‌های مبارزه با آن" بود. مهم‌ترین توصیه‌ای که در این جلسات مطرح شد، خشکاندن منابع تروریسم و افزایش همکاری بین‌المللی برای مبارزه با این پدیده بود. همچنین مقرر شد که دبیرخانه‌ای برای این کنفانس، در عراق تأسیس شود.

"صفا الشیخ" عضو کمیته برگزاری کنفانس گفت: با توجه به بایسته‌های مرحله کنونی و تأکید عراق بر ضرورت جلب همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی برای مبارزه با تروریسم از طریق محکوم کردن این پدیده بین‌المللی، این کنفانس تشکیل شد تا راه‌های همکاری و هماهنگی منطقه‌ای و بین‌المللی برای خشکاندن منابع تروریسم را چارچوب‌بندی و نهادینه کند.

الشیخ، همچنین همکاری بین‌المللی در زمینه تبادل اطلاعات و تجربه‌ها و پذیرش درخواست تحویل جنایتکاران، اعم از محکومان و متهمان پرونده‌های تروریستی را خواستار شد.

"قاسم عط" رئیس واحد عملیات در سازمان اطلاعات عراق نیز خاطر نشان کرد: عراق، همکاری عملی و واقعی کشورها در زمینه تروریسم و خشکاندن منابع آن را خواستار شد و علاوه بر آن، خواهان مبارزه با پولشویی و مقابله با شرکت‌هایی شد که به طور مستقیم یا غیرمستقیم به حمایت مالی از تروریسم می‌پردازند.

در حاشیه این کنفانس پلیس عراق اعلام کرد که صبح روز پنجشنبه دو گلوله خمپاره به نزدیکی محل برگزاری کنفانس بین‌المللی مبارزه با تروریسم در بغداد اصابت کرد. این کنفانس در منطقه الخضراء بغداد که به شدت از آن حمایت می‌شود، برگزار شده است و نفوذ به منطقه خضراء بغداد شکست امنیتی برای دولت این کشور محسوب می‌شود.

همایش مالک بن نبی

و الگوی تمدنی در احیای علوم انسانی و اسلامی

ملتی مالک بن نبی و التّمدّج الحضاري في تجديد العلوم الإنسانيّة والاجتماعيّة»

زمان: ۵-۶ / مارس / ۲۰۱۴

مکان: دانشگاه عبدالرحمن میره -

الجزایر

برگزارکننده: دانشکده علوم انسانی

و اسلامی

مقدمه:

اندیشه اصلی موضوع این کنفرانس که درباره روش‌های اجتهاد و احیای مدنظر مالک بن نبی در فضای شناخت انسانی و اجتماعی است، از مفاهیم و محتوای اندیشه مالک سرچشمه می‌گیرد. و درک عمیقی از ماهیت برداشت مالک بن نبی از بحران

تمدن و برنامه‌هایی برای برون‌رفت از آن ارائه می‌دهد که بیانگر محوریت عامل انسانی در این بحران است. جغرافیای اندیشه مالک نیاز به انسان جدید و انسان متمدن مربوط است، انسانی که به تاریخی بازمی‌گردد که تمدن از آن ناشی شده؛ بنابراین اسلوب پژوهش دوباره تمدن، همان بازسازی تربیتی این شخصیت انسانی، برای توانمندسازی آن بر گذر از وضعیت کنونی و احیای خدمات معنوی، فکری و اجتماعی است. بنابراین مالک بن نبی معتقد است که اندیشه در بحران تمدنی از جهت بررسی یا از جهت سازماندهی مجدد تمدن، خارج از چارچوب عامل انسانی، در واقع تحریف

می‌بخشد. بنابراین مالک‌بن‌نبی، از مرحله دریافت علوم انسانی و اجتماعی غربی به مرحله به‌کارگیری روش‌ها و مفاهیم آن در تعیین مشکلات تمدن و ترسیم نقشه کلیدی برای خروج از تاریکی عقب‌ماندگی به نور تمدن و نیز از انسان ضعیف و ناتوان به انسان کاملی گذر کرد که میان تلاش‌ها، آرمان‌ها و نیازهای اساسی‌اش جمع می‌بندد. همان‌گونه که دیدگاه‌های تفکیکی درخور توجهی را درباره این علوم مطرح می‌نماید. این علوم در خلال افق و دیدگاه شناختی تمدنی یعنی افق غربی، با همه قیود و ویژگی‌های فرهنگی آن است. وی دریافت این علوم انسانی و اجتماعی، علمی معنوی

ماهیت مشکل و اشتباه در چگونگی طرح سؤال و روند پاسخگویی به آن است. این تأیید روشمند، نقش مهمی در ترسیم نقشه شناختی و مفهومی اندیشه مالک‌بن‌نبی دارد؛ زیرا میزان توجه به آن، بیش از علوم ریاضی و طبیعی، مربوط به دستاوردهای علوم انسانی و اجتماعی است. دغدغه مالک، او را واداشت پلی را میان علوم انسانی و علوم طبیعی بنا نهد. این امر در خلال الگوی تحلیلی تمدنی وی به‌عنوان ترکیبی اصولی است که شاخه‌های معرفت انسانی و اجتماعی را میان سازماندهی معرفتی و تمدنی گرد می‌آورد و قدرت تفسیری و اصولی را برای حل مشکلات تمدن

و نیازمند درک و فهم هستند، نه علمی مادی که تفسیر و تحلیلی را بطلبند. علاوه بر این واقعیت، مالک به احیای فلسفی و روشمند تربیت متمایل بود و برای این احیای روح پرورش، ابزارهای تحلیل فلسفی، روان‌شناختی، اجتماعی و تاریخی را با هدف ساخت الگوی تربیتی جدید به کار می‌برد. وی علوم انسانی و اجتماعی را به سمت طرح تربیتی به‌عنوان ابزار مطمئن خروج از تشویش و سردرگمی تمدنی جهت‌دهی نمود و آن را راهی برای شخصیت‌سازی دوبارهٔ انسان مسلمان به صورت جامع و کامل و با اهداف علمی و تمدنی دانست. بنابراین، وجود چشمگیر علوم انسانی و اجتماعی در طرح مالک، حضوری است که ویژگی‌های روشمند و شناختی در آن دیده می‌شوند و فهم عمیق علوم انسانی غربی را با به کارگیری دستاوردهای آن، تفکیک روش‌های شناختی و بازتولید ارزش‌های انسانی موجود در میراث و فرهنگ فکری تمدن اسلامی به‌ویژه شروع دوباره برای طرح عمران بشری این‌خلدون بازتاب نمود. وی شاخه‌های معرفت انسانی از قبیل تاریخ، فلسفه، منطق، جامعه‌شناسی را برای خروج از افول تمدن، در آن وارد کرد. به همین سبب، برای درک تولید و تلاش‌های وی در علوم انسانی و اجتماعی، استفاده از اسلوب

وی در به‌کارگیری این علوم برای فهم مشکلات تمدن و نیز اشاره به اسلوب‌های توانمندسازی دوبارهٔ تمدن به برگزاری این کنفرانس اقدام نمودیم.

مسئلهٔ کنفرانس:

نگاه تمدنی علوم انسانی و اجتماعی که مالک‌بن‌نبی ایجاد نمود، طرحی عملی را برای تعیین مشکلات تمدن و احیای روح آن به وجود آورد. همچنین درون این طرح، برنامه‌ای را برای اصلاح اندیشه و اوضاع آن جای داد. بنابراین مؤلفه‌های شناختی کلی برای طرح دیدگاه تمدنی علوم انسانی و اجتماعی چیست؟ ویژگی‌های این طرح کدامند؟ جایگاه آن در میان تلاش‌های اصلاح عمومی کجاست؟ روش هدفمندی که مالک‌بن‌نبی برای به‌کارگیری روش‌های علوم انسانی، ابزارها و مفاهیم تحلیلی آن در بازخواست و جست‌وجوی نمادهای عقب‌ماندگی و زوال انتشار یافته در جهان اسلام به کار برد، چیست؟ آیا از خلق علمی ویژهٔ مالک‌بن‌نبی در دیدگاهش در قبال وظیفهٔ علوم انسانی و اجتماعی اثری وجود دارد؟ روش‌های نوآوری و تولید مالک‌بن‌نبی در شاخه‌های علوم انسانی چیست: روان‌شناسی، علوم اجتماعی، فلسفهٔ تمدن، نظریه‌های تربیتی، مردم‌شناسی، الهیات یا

اهداف کنفرانس:

-توانمندسازی نسل‌های جدید (استادان، دانشجویان، پژوهشگران و دست‌اندرکاران) در آگاهی از الگوی شناختی تمدنی که مالک‌بن‌نبی به‌عنوان یکی از نوآوران در زمینه‌های معرفتی و روش‌های آنها، در عرصه‌های علوم انسانی و اجتماعی گسترش داد؟

-شناساندن علوم انسانی در الجزایر از رهگذر تلاش‌های مالک‌بن‌نبی و نیز میزان اهمیت

ارتباط موضوعات علوم انسانی و اجتماعی با مشکلات موجود در فرهنگ و میراث الجزایر، برای ایفای نقش تمدنی و وظیفه‌پرورشی خود.

- آگاهی‌یافتن از ویژگی روشمند مالک‌بن‌نبی. این امر از خلال بررسی جنبه‌های تقابلی میان آن و دستاوردهای علوم طبیعی و نیز بیان ویژگی‌های اسلوب وی صورت می‌گیرد، مانند ویژگی‌های ساختاری و تکاملی، ارتباط با اوضاع موجود و دسته‌بندی دقیق نظریاتش در میان شاخه‌های معرفت‌اساسی و اجتماعی و نیز بیان ارزش تحلیلی و وظیفه‌اجرایی آن.

- تبدیل طرح مالک‌بن‌نبی از نظریه‌پردازی

غیره؟ زیرساخت‌های الگوی شناختی مدنظر وی در تأسیس علوم انسانی و اجتماعی که راه و روش خود را به دور از روش شناختی عربی طی می‌نمود، کدامند؟ چگونه زمینه‌پرورشی و تربیتی بستری را فراهم می‌کند که در آن دستاوردهای علوم انسانی و اجتماعی، برای از سرگیری نقش تمدنی انسان مسلمان با یکدیگر ارتباط یابند؟ روش و اسلوبی که مالک‌بن‌نبی به کمک آن توانست میان ویژگی‌های فرهنگی

الجزایر، علوم انسانی با اصالت غربی و نیز چالش‌های موجود تجمیع کند، چیست؟ وی چگونه مؤلفه‌های افق و دیدگاهی تمدنی انسانی را ایجاد کرد

که در نظریه‌پردازی درباره‌ی گفت‌وگوی فرهنگ‌ها و نهادینه‌سازی فرهنگ برادری، همیاری و همزیستی تمدنی میان ملت‌ها نمود می‌یابند؟ و در آخر: آیا این اجتهاد روشمند و شناختی ویژه مالک‌بن‌نبی - اجتهادی که به اوضاع کنونی الجزایر مرتبط است- به اندیشیدن درباره‌ی تأسیس مکتب الجزایری در علوم انسانی و اجتماعی منجر نمی‌شود؟

به تمرکز بر ساختار علمی این هدف به صورت روش‌های تربیتی پیشرفته که هدفشان توانمندسازی انسان به همراه تجدید نظر و اصلاح وظایف مهم انسان در تاریخ می‌باشد.

محورهای کنفرانس:

محور اول: علوم انسانی و اجتماعی در

مسائل و مشکلات تمدن

۱. پدیده انسانی و مشکل تمدن

۲. علوم انسانی و اجتماعی در ساختارهای

نوگرایی و تجدد غربی

۳. مسئله ویژگی و جهان‌بینی در الگوهای

شناختی علوم انسانی و اجتماعی

۴. مشکلات و کژی‌های تمدن و قدرت

علوم انسانی و اجتماعی در شناسایی آنها:

جست‌وجوی روش و اسلوب

محور دوم: تکمله‌ها و الحاقات اصولی

مالک‌بن‌نبی در علوم انسانی و اجتماعی

۱. ترکیب روش و تکامل‌بخشی به واژگان

تحلیلی در درک پدیده انسانی

۲. میزان و حدود تفسیر مادی پدیده

جست‌وجوی مفهوم و معنا در هستی توسط

انسان

۳. ابزارهای وام‌گیری (استعاره) و مماثلت

(شباهت) میان دستاوردهای علوم طبیعی و

ریاضی و علوم انسانی
۴. شروع دوباره اقدامات روشمند خلدونی در بازخواست تاریخ و بررسی عوامل سستی و افول توسط مالک‌بن‌نبی

محور سوم: روش‌های ابداع و نوآوری

مالک‌بن‌نبی در علوم انسانی و اجتماعی

۱. تفسیر و تحلیل از رهگذر تمدن به

عنوان الگوی شناختی برای علوم انسانی

و اجتماعی

۲. تحلیل روان‌شناختی در چارچوب تمدن

۳. جامعه‌شناسی و ویژگی تمدنی و فرهنگ

جوامع

۴. تمدن به‌عنوان تنها تحلیل و تفسیر در

تاریخ‌شناسی

۵. اندیشه دینی و تمدن، نقش آن در الهیات

۶. اتحاد سیاست و اخلاق در افکار و مسائل

محور چهارم: فلسفه احیای تربیتی و

بازسازی تمدن توسط انسان

۱. ایجاد تمدن توسط انسان به بازسازی

نظریه تربیتی بستگی دارد.

۲. تربیت و پرورش علمی، اصولی و هدفمند

است.

۳. وحدت اندیشه دینی و تأثیر تربیت

۴. پایه‌های نظریه پرورشی مالک‌بن‌نبی:

ماهیت انسان، طبیعت جامعه، جوهر شناخت

و ماهیت اهداف ارزشمند تربیت

همیاری

۳. از سرگیری تلاش های روشمند

محور پنجم: مالک‌بن‌نبی و افق تمدن

انسانی
۴. ادامه تلاش‌های مالک‌بن‌نبی در اندیشه

۱. چندفرهنگی و چند دینی بودن در اندیشه

معاصر: طبقه‌بندی شناختی
مالک‌بن‌نبی

۵. ایجاد مکتب الجزایری در علوم انسانی

۲. گفت‌وگوی فرهنگ‌ها: طرح برادری و اجتماعی

مؤتمن «النظام القانونی لرئیس الدولة فی الدساتیر السیاسیة

نظام حقوقی برای رئیس دولت در قانون‌های اساسی سیاسی

زمان: ۴-۶ / مارس / ۲۰۱۴ مطابق ۱۳ - ۱۵ / اسفند / ۱۳۹۲
 مکان: طنطا - مصر
 برگزارکننده: دانشکده حقوق «طنطا» و
 اتحادیه دانشگاه‌های اسلامی - دانشگاه
 الازهر تحت اشراف ریاست الازهر محمد
 الطیب^۱

مقدمه:

از ژانویه سال ۲۰۱۱ تاکنون، جهان عرب شاهد جنبش‌های اجتماعی و سیاسی بی‌نظیری بوده است. این اوضاع به «بهار عربی» معروف شد و در پی آن سیستم پادشاه یا رئیس‌جمهور نماد هستند و در

حکومتی در برخی کشورهای عربی تغییر یافت. از جمله آنها کشور مصر است که اوضاع موجود در آن به تغییر قانون اساسی و دیگر قوانین نظام حکومتی منجر گردید. بی‌تردید مقوله ریاست جمهوری یکی از عناوین مهم هر نظام سیاسی است؛ زیرا دشواری و احکام خاص خود را دارد. با توجه به خصوصیات هر نظام و پایه‌های آن، نوع ریاست جمهوری تعیین می‌شود. ریاست جمهوری، نماد برتری و سیادت دولت بوده که اراده آن در شخص رئیس‌جمهور خلاصه می‌شود؛ اما در نظام‌های پادشاهی، شخص پادشاه و در نظام‌های پارلمانی، پادشاه یا رئیس‌جمهور نماد هستند و در

۱. <http://www.masress.com>

واقع نخست‌وزیر صلاحیت فعلی و عملی را داراست. اما در نظام اسلامی، خلیفه نماد کسی است که تمامی صلاحیت‌های دولت را دارا می‌باشد. دانشکده حقوق طنطا و اتحادیه دانشگاه‌های اسلامی با اعتقاد به نقشی که در مشارکت جامعه مصری و عربی در معرفی نظام قانونی ریاست دولت در فقه اسلامی و اندیشه نوین انسانی دارند، تصمیم گرفتند تا دومین همایش علمی بین‌المللی دانشکده - با مشارکت اتحادیه دانشگاه‌های اسلامی - را به بررسی مرکز قانونی رئیس دولت در سیاست قانونی و قانون اساسی به طور ویژه اختصاص دهند. این موضوع را می‌توان از

عنوان اصلی همایش نیز دریافت. محورهای همایش:

محور اول: انتخاب رئیس دولت در فقه اسلامی و قانون وضعی: ۱. انتخاب رئیس دولت از طریق بیعت، ۲. انتخاب رئیس دولت به شیوه انتخاب جانشین، ۳. انتخاب رئیس دولت به واسطه اهل حل و عقد (صاحبان نفوذ)، ۴. انتخاب رئیس دولت از طریق رأی‌گیری محرمانه و مستقیم، ۵. انتخاب رئیس دولت در نظام‌های قانونی تطبیقی (الف: نظام ریاستی. ب: نظام پارلمانی. ج: سایر نظام‌ها)

محور دوم: نقش رئیس دولت در پاسداری از دین و حمایت از عقاید دینی در فقه اسلامی:

۱. نقش او در حمایت از عقاید دینی، ۲. نقش وی در اقامه عبادات^۳، ۳. نقش رئیس دولت در اجرای حکم زکات، ۴. نقش او در اقامه هیئت امر به معروف و نهی از منکر، ۵. نقش وی در حفظ مرزها، ۶. نقش رئیس دولت در پیمان امنیت، ۷. نقش او در استقرار امنیت.

محور پنجم: پایان ولایت رئیس دولت در فقه اسلامی و قانون وضعی
 ۱. پایان طبیعی با اتمام مدت انجام وظیفه یا فوت، ۲. پایان یافتن ولایت از طریق برکناری (از دست دادن یکی از شروط لازم برای ولایت یا ارتکاب جرم و خیانتی بزرگ) رؤسای همایش:

۱. دکتر جعفر عبد السلام: استاد حقوق بین‌الملل و مدیر کل اتحادیه دانشگاه‌های اسلامی.

۲. دکتر اسماعیل عبدالنبی شاهین: استاد حقوق مدنی و معاون سابق رئیس دانشگاه. ۳. دکتر سیف رجب قزامل: استاد فقه تطبیقی و رئیس دانشکده.

محور سوم: رئیس دولت در قانون اساسی جدید مصر

۱. جایگاه رئیس دولت در قانون اساسی جدید مصر، ۲. اختیارات رئیس دولت در قانون اساسی جدید مصر، ۳. مسئولیت رئیس دولت در قانون اساسی جدید مصر.

محور چهارم: اختیارات رئیس دولت در اوضاع غیر عادی
 ۱. اختیارات رئیس‌جمهور در تعیین امور آزاد و مباح، ۲. اختیارات و صلاحیت ریاست

« میراث و فرهنگ کلامی در غرب اسلامی

مرکز مطالعات و پژوهش‌های انسانی و اجتماعی وجده، در نظر دارد اولین همایش بین‌المللی در موضوع "ویژگی و گسترش میراث و فرهنگ کلامی در غرب اسلامی" را برگزار نماید. در معرفی این همایش آمده: در برهه‌ای از تاریخ، علوم در اندلس شکوفا شد و عالمان توجه زیادی به آنها داشتند. میراث اسلامی غرب چه در دوران شکوفایی و چه در دوران رکود با دقت، عمق، تنوع اسلوب، جامعیت و قدرت دربرگرفتن بیشترین نظریه‌ها و روش‌هایی متمایز گردید که تمدن‌های انسانی در نتیجه تمایل و گرایش دانشمندان مسلمان غرب به فرهنگ‌ها و تمدن‌های گوناگون تجربه نمودند. وجود مؤسسات و نهادهای علمی

معتبر، قوت‌بخش این نهضت علمی بود که مراکز مختلف اسلامی در غرب شاهد آن بودند؛ نهادهایی که سند علمی را به اعتبار اینکه یکی از شروط کسب معرفت شرعی و ضامن استمرار پیوند تمدنی میان غرب و شرق اسلامی است، حفظ کرده است. این جریان به مسجد جامع قرویین و مسجد جامع قیروان در مغرب به عنوان مهم‌ترین مراکز علمی بازمی‌گردد که گواه اصالت و عمق میراث اسلامی غرب می‌باشند، مراکزی که نقش بزرگی در یاری امت اسلامی و دعوت دانشمندان به آن داشته‌اند. بنابراین، با آگاهی از وحدت اجتهاد و تجدید در علوم اسلامی در مرکز مطالعات و پژوهش‌های انسانی و اجتماعی در وجده

و نیز اهمیت میراث اسلامی غرب، نیاز به احیا و متمرکز ساختن توجهات به بررسی و مطالعه آن - که نظریات زیادی را در فکر و سیاست و اجتماع انسانی دارد - موضوع برگزاری همایش‌های بین‌المللی که به بررسی ابعادی از این میراث ارزشمند و بیان روش‌ها، ویژگی‌ها و مسائل تجدیدی آن می‌پردازد، مطرح گردید. توسعه میراث و فرهنگ اسلامی غرب برای دربرگرفتن شاخه‌های مختلف معرفت شرعی و عقلی است؛ خواه مرتبط به متون مقدس دینی باشد یا صرف علوم. بنابراین، این همایش در وهله اول به بررسی ابعاد علوم اسلامی می‌پردازد که گسترش و تأثیر بیشتری داشته‌اند. این امر به سبب اطلاع از نوآوری‌های مسلمانان در این زمینه و قوانین علمی واقع‌گرا و روشمندی است که به تفکر انسانی افزوده شده‌اند. کسی که میراث اسلامی غرب را بررسی می‌نماید، برای فهم تفاوت‌های این میراث اسلامی عظیم همچون اصالت و جدیت و ابتکار، به دقت در مسائل آن می‌نگرد؛ خواه مرتبط به موضوعات باشد یا راه‌های پرداختن به آنها یا ویژگی‌ها. در زمینه مطالعات قرآنی و حدیثی، مکاتب مهمی در تفسیر شکل گرفتند. در زمینه مطالعات فقهی و اصولی نیز میراث و فرهنگ اسلامی غرب اجتهادات مطلق

محورهای همایش:

- روش‌های مواد درس کلام در غرب اسلامی
- مشکلات علم کلام در میراث و فرهنگ اسلامی غرب
- اصطلاح علم کلام در غرب اسلامی
- تعلیل علم کلام در غرب اسلامی
- تأثیر روش علم کلام در مطالعات اصولی غرب اسلامی
- تأثیر علم کلام در مطالعات زبان‌شناسی غرب اسلامی
- جریان‌های کلامی در غرب اسلامی
- نگارش کلامی غرب اسلامی
- مذهب اشعری در غرب اسلامی و موضوعات فکری معاصر

الخلافة الراشدة فريضة شرعية أم اجتهاد سياسي؟

خلافت راشدی: واجب شرعی یا اجتهاد سیاسی؟

زمان: ۲۹ - ۳۰ / مارس / ۲۰۱۴

مکان: رباط - مغرب

برگزارکننده: مؤسسه تحقیقات و مطالعات مؤمنان بدون مرز

با استناد به تحولات تاریخی و فرهنگی بسیاری که اسلام در نیمه اول با آن مواجه بود، نظام خلافت خلفای راشدین به نظام اسلامی سیاسی و شرعی تبدیل شد و این موضوعی است که از بیشتر متون اندیشه سیاسی اسلامی پیشین به دست می آید. در این راستا، اسلامی بودن در هر نظامی از کشورهای عربی و اسلامی پس از حکومت راشدین با میزان نزدیکی یا دوری از نظام خلافت شرعی سنجیده می شود. باید گفت مطالبه خلافت در جهان عربی معاصر به اعتبار یک نظام حکومتی و از جانب برخی

اصطلاح "خلافت خلفای راشدین" در ادبیات سیاسی اسلامی سنتی و معاصر، به حکومتی اطلاق می شود که در فاصله زمانی بین وفات پیامبر اکرم (ص) در سال ۱۱ هجری و شهادت حضرت علی (ع) برقرار بود. البته دوران حکومت خلیفه اموی عمر بن عبدالعزیز نیز به آن ملحق می گردد.

مبلغان به عللی بازنمی‌گردد که کمال سیاسی و قدرت تحقق آرمان‌های عرب در پیشرفت و رفاه را به تصویر می‌کشد، بلکه اساساً به این موضوع مربوط است که فریضه‌ای اخلاقی و واجبی شرعی است که اعتبارش را از اتفاق نظر صحابه و برخی احادیث منتسب به پیامبر (ص) می‌گیرد؛ امری که درگیری سیاسی در جهان عرب را از چارچوب منافع و اجتهاد به چارچوب اعتقاد به همه‌خطرها و تهدیدات آن تبدیل می‌کند. سؤال اساسی مطرح‌شده در این راستا این است: آیا نظام خلافت به طور واقعی فریضه‌ای شرعی است که ارکان اصولی آن کفایت می‌کند یا به کج‌فهمی دچار گردیده که ماهیت طبیعت اجتهادی نظام خلفای راشدین را نادیده می‌گیرد؟ این همایش در نظر دارد از رهگذر محورهای زیر به این موضوعات بپردازد:

۱. مفهوم خلافت از دیدگاه اسلام‌گرایان (از الگوی سلفی‌گرایی غیرواقعی و وهمی تا مطابقت میان خلافت و نظام فدرالی)
۲. مفهوم خلافت و مسئله‌الگو (منظور این است که الگوی خلافت راشدین به امکانات فراوانی اشاره می‌کند که برای مثال "ماوردی" در "الأحكام السلطانية" از آن نام برده و آن را گرایش نظریه‌پردازی اسلامی آینده برای خلافت دانسته (مانند

غزالی و با نظریه‌پردازان حکومت سلطنتی در دربارهای پادشاهی)

۳. تئوری خلافت از ریشه‌یابی تا نقد (که از سویی با دیدگاه‌هایی مواجه می‌شود که خلافت را ضرورتی حقیقی و بلکه فریضه‌ای دینی می‌دانستند، مانند محمد رشید رضا، حسن البناء، سید قطب و ابی‌الأعلی المودودی و از سویی دیگر نیز با منتقدان خلافت همچون علی عبدالرزاق و عبدالله العروی روبه‌رو بودند).
۴. حکم نظام خلافت و آثار حقیقی آن (مسائلی که نظام خلافت در اوضاع بین‌المللی جدید و کنونی آنها را مطرح می‌کند: مسئله عینیت‌بخشی دینی از رهگذر موضوعات سیاسی، مسئله توزیع قدرت یا جدایی قدرت‌ها، مسئله قانون‌گذاری، مسئله خلافت و قانون بین‌المللی به‌عنوان محدودیت‌ها و قیود کشور در جهان کنونی).
۵. دیدگاهی متفاوت با خلافت خلفای راشدین (در اینجا برای بیان امکان برخورد ارزش‌های عملکرد سیاسی در اصل و ارزش‌های دولت جدید از حیث مدنیت و تاریخ آن، به این اصل اقدام و عملکرد سیاسی در عهد خلفای راشدین و نیز نتایج آن پرداخته می‌شود).

در جلسه افتتاحیه این نشست دکتر عبدالاله السطی سخنرانی خود را با عنوان "حکومت

خلافت از دیدگاه جنبش‌های اسلامی مغربی" ارائه کرد. ایشان در سخنرانی خود با استناد به اوراق منتشر شده جنبش توحید و اصلاح و جماعت عدل و احسان به دیدگاه آنها درباره خلافت و جایگاه آن پرداخت.

در این نشست، دکتر احمد الکاتب^۱ با طرح سؤالاتی به بیان دیدگاه انتقادی درباره خلافت از نظر مفهوم و ساختار پرداخت که برخی از سؤالات عبارت‌اند از: آیا در اسلام ساختار معینی برای خلافت وجود دارد؟ یا ساختار آن در طول تاریخ با الهام از اجتهاد سیاسی و اوضاع مختلف به وجود می‌آید؟ آیا برپایی این ساختار حکومت در این زمان واجب شرعی است؟ ویژگی‌های این نظام چیست؟ آیا ویژگی‌های آن ثابت است یا متغیر؟

در ادامه جلسه، استاد عبدالنبی الحری به بحث تحلیلی و انتقادی درباره رساله دکترای عبدالله أحمد النعیم با عنوان "سکولار بودن حکومت و اسلامی بودن جامعه" پرداخت.

در جلسه اول دکتر عبدالواحد العلی با اشاره به سقوط خلافت اسلامی (خلافت عثمانی) در سال ۱۹۲۴م گفت: آیا سقوط خلافت در نزد فقها و فعالان سیاسی که به آن احتجاج

می‌کنند، سقوط نمونه خلافت بوده با وجود وجوب دینی و فقهی آن یا سقوط الگویی از شرعیت بوده است؟ به عبارت دیگر، احتجاج این افراد بر ضد سقوط شرعیت است یا بر ضد تغییر الگوی شرعی و تبدیل آن است؟

همچنین در این همایش مباحثی درباره - قدسیت‌نداشتن خلافت و اینکه نظام خلافت نظام کاملی نبوده و نقایصی داشته است، اندیشه سیاسی در کشور مغرب، مفهوم خلافت در قرآن و در معجم‌های لغوی قبل از مخلوط شدن آنها به گرایش‌های مذهبی و معنای خلافت با تأویلات مذهبی که به‌عنوان ایدئولوژی مذهبی در خدمت فرق و مذهب بوده است و اکنون نیز جنبش‌ها و احزاب اسلامی و سلفی خلافت را مبنای شعار خود قرار می‌دهند و در جهت اهداف خود از آن استفاده می‌کنند، بررسی کتاب جنجالی "الاسلام و اصول حکم" نوشته علی عبدالرزاق و اختلافات اسلامگرایان و مخالفان آنها بر سر این کتاب و ردودی که بر این کتاب نوشته شده است، مشکلات و چالش‌های ایجاد حکومت مدنی در کشورهای بهار عربی، بررسی خلافت در دوران عمر و اینکه آیا چهارچوب‌هایی که عمر برای خلافت ایجاد کرد، از باب حکم شرعی بود یا یک تجربه تاریخی مدنی بود؟

- مطرح شد

۱. احمد الکاتب از نویسندگان عراقی و از نویسندگان غرب‌زده است. ایشان از افرادی است که چندین کتاب در رد عقاید تشیع به‌خصوص در بحث امامت نوشته است و کتابی هم درباره انکار وجود مبارک امام زمان (عج) نوشته که از جانب علمای شیعه نیز ردیه‌هایی بر افکار او نوشته شده است.

«ندوة «ینبع عبر التاريخ»

همایشی با عنوان: ینبع، در رهگذر تاریخ

زمان: ۵-۶ / مارس / ۲۰۱۴

مکان: مدینه منوره - عربستان

برگزارکننده: دانشگاه اسلامی مدینه

منوره، کرسی امیر سلمان بن

عبدالعزیز آل سعود^۱

معرفی استان ینبع:

درباره لفظ ینبع تعاریف زیادی وجود دارد.

عرام بن الأصبح السلمی می‌گوید: اگر از

شهر به دریا روانه شوی، ینبع در سمت

راست کوه رضوی واقع می‌شود. عده‌ای

نیز معتقدند ینبع، دژی است که در آن

نخل وجود دارد و حضرت علی(ع) در آن

توقف داشته‌اند، اقوال پیشینیان نیز همگی

بر این موضوع اتفاق نظر دارند که این

نام در نتیجه فراوانی چشمه‌های آن است.

الشریف بن سلمة بن عیاش الینبعی نیز

می‌گوید: تعداد چشمه‌های آن به صد و هفتاد

عدد می‌رسد. ینبع به واسطه قرار گرفتن در

مسیر کاروان‌های تجاری میان حجاز و

شام، شهرت بسیاری در کتاب‌های تاریخ

حوادث صدر اسلام دارد و محل بسیاری

از درگیری‌های پیامبر خدا (ص) و صحابه

ایشان با قریش و برخی قبایلی بوده که

در آن مناطق زندگی می‌کرده‌اند. بسیاری

از آن‌ها نیز بدون جنگ پایان می‌یافتند،

از جمله این غزوات می‌توان به این موارد

اشاره نمود. غزوة العشیرة، غزوة بواط و

سرایا العیص.

ینبع نام خود را از فراوانی چشمه‌ها گرفته

و بنابراین مرکز آن در نتیجه فراوانی آب‌ها

(عنصر اصلی زندگی)، ینبع النخل نام گرفت.

سپس ینبع البحر به وجود آمد که به بندری

مهم در دریای سرخ تبدیل شد. اهمیت ینبع

در خلال این انقلاب صنعتی بزرگ آن را

۱. <http://slmanchair.com>

به یکی از شهرهای صنعتی بزرگ عربستان سعودی تبدیل نمود.

اهمیت همایش:

اهمیت این همایش از رهگذر توجه اعضای هیئت علمی به تاریخ منطقهٔ مدینهٔ منوره به طور عام و گسترش فرهنگ تاریخی در آن نمود می‌یابد که از تعامل با فرهیختگان یبعی ناشی می‌باشد.

اهداف همایش:

۱. معرفی تاریخ گذشته و حال یبعی
۲. بیان ارزش تاریخی این استان
۳. نقش فرهیختگان یبعی در پرداختن به تاریخ آن
۴. بیان تلاش‌های کشور عربستان سعودی در خدمت به استان‌ها (برای مثال یبعی)

محورهای همایش:

محور اول، یبعی تا پایان دورهٔ عباسی. در این محور، موضوعات زیر وجود دارد:

- یبعی در ساختار تاریخی سیاسی منطقه
- فعالیت اقتصادی در یبعی
- جریان فرهنگی اجتماعی در یبعی
- محور دوم، یبعی در عصر ممالیک:
- یبعی در روند تاریخی سیاسی منطقه
- فعالیت اقتصادی در یبعی
- جریان فرهنگی و اجتماعی یبعی
- محور سوم، یبعی در عصر عثمانی:
- یبعی در روند تاریخی سیاسی منطقه
- فعالیت اقتصادی یبعی
- جریان فرهنگی اجتماعی یبعی
- محور چهارم، یبعی در دوران سعودی:
- یبعی در ساختار تاریخی سیاسی منطقه
- فعالیت اقتصادی یبعی
- جریان فرهنگی اجتماعی یبعی

کنفرانس بین‌المللی با موضوع: مراکز علمی الجزایر و آفریقا دربارهٔ فاتح عقبه بن نافع القهری

الملتی الدولي :

الحواضر العلمیة الجزائریة وإفریقیة فی موضوع عقبه بن نافع القهری

زمان: ۸ الی ۱۰ / مارس / ۲۰۱۴

مکان: شهر سیدی عقبه - الجزایر
برگزارکننده: مسئولان شهر بسکرة -
وزارت امور دینی و اوقاف

مسئله کنفرانس:

از پیشنهادهای مهم کنفرانس الفاتح بن عقبه بن نافع القهری در دومین دومین سال برگزاری این همایش بین‌المللی، این موضوع است که کنفرانس امسال در محورهای علمی خود، دربردارندهٔ موضوع "فتوحات عقبه در جنوب صحرا و تعامل علمی و فرهنگی مراکز میان شمال و جنوب" نیز باشد. با گذشت یک سال، بر

اهمیت این مسئله نزد کمیته علمی افزوده شد. عامل این امر را می‌توان تحولات داخلی و بین‌المللی در منطقهٔ ساحل آفریقا دانست که منطقه را به میدان کارزار تبدیل نمود، به‌گونه‌ای که افزایش اقدامات خشونت‌آمیز فکری و مسلحانه در آن موج می‌زند، در مکاتب و گرایش‌ها ناآرامی وجود دارد و در فضای آنها، سازمان‌ها با یکدیگر درگیر خواهد شد و بر آیندهٔ امنیتی و فرهنگی و سیاسی منطقه اثرگذار خواهد بود. با طرح دیدگاه‌ها، اقدامات و توسعهٔ ابزارها و راهبردهایی که می‌توانند پیوندهای تاریخی و فرهنگی میان مناطق شمال و جنوب را در خلال چارچوب تمدنی بازسازی و فعال

کنند، الجزایر می‌تواند از رهگذر اصالت فرهنگی و تاریخی خود، نقشی محوری را در ثبات، صلح، رشد و توسعه و حفظ وحدت به خوبی ایفا کند. این کنفرانس که درصدد است به مراکز علمی الجزایر و آفریقا بپردازد، گسترش اسلام در آفریقا را نیز بررسی می‌نماید. از جمله آنکه چگونه پیوندهای تمدنی و فکری مراکز علمی الجزایر و مناطق جنوب آفریقا شکل گرفت؟ این امر چگونه در طی دوران‌های پیش با تحکیم پیوند فکری و انتشار تمدن پویا جایز شد و به شکل‌گیری شهرهای متعدد و توسعه خطوط تجاری و شکوفایی فعالیت اقتصادی منجر گردید؟

محورهای کنفرانس:

اول: انتشار اسلام در آفریقا (عقبه بن نافع

و دهریون، عقبه‌بن نافع و مبلغان، مکاتب فقهی و جریان‌های صوفی)

دوم: پرتو تمدنی مراکز الجزایر و آفریقا (تاهرت (رستمیان و آفریقا)، بجایه، طینه (بریکه)، الزیبان، قسطنطنیه، ورقلة، الأغواط، توات، الأهقار و ...)

سوم: الجزایر در حافظه آفریقا (ذخایر، دانشمندان، نسخ خطی، آفریقاشناسان، مواجهه اندیشه اسلامی)

چهارم: ارتباطات معنوی میان الجزایر و کشورهای آفریقایی (التیجانیة، القادریة و الرحمانیة)

پنجم: الجزایر و جریان‌های آزادی‌خواهی در آفریقا (پایداری الأهقار، نقش دانشمندان میزاب، تأثیر انقلاب آزادی‌خواهی)

ششم: بهبود روابط تمدنی میان الجزایر و کشورهای آفریقایی (همکاری و تکامل اقتصادی در جهت توسعه فراگیر و تعامل علمی و فرهنگی)

در این همایش، نایب رئیس دانشگاه علوم اسلامی بلعیون دکتر محمدو ولد در سخنرانی خود با موضوع "روابط فکری میان بلاد شنفیط و برخی مراکز الجزایر، به‌عنوان نمونه شهر تاریخی ولات" به‌رصد نحوه‌های گوناگون ارتباطی میان ولات و

توات و تلمسان در خلال سه محور اساسی پرداخت. محور اول: محور دینی و علمی که بروز آن در سفرهای حج و تبادلات علمی است. محور دوم: محور تجاری که بروز آن در قافله‌های تجاری و تبادلات تجاری است. محور سوم: محور معنوی طریقه‌های صوفی است. ایشان نتیجه روابط میان مراکز الجزایر و ولات را سرمایه ارزشمند فرهنگی به برکت ارزش‌های متعادل اسلامی دانست. در افتتاحیه همایش نیز وزیر اوقاف و امور فرهنگی الجزایر عبدالعزیز در سخنانی اظهار داشت برخی در کشورهای خارجی فکر می‌کنند که الجزایر خالی از فرهنگ است لذا افکار را وارد کشور می‌کنند و حباب‌هایی را با اسامی مختلف در اینجا و آنجا منتشر می‌کنند که در تاریخ و فرهنگ ما وجود نداشته است. این افکار توخالی فاقد معنویت و بی‌فایده هستند که هیچ رنگ و طعمی ندارند لکن تنها با جذابیت‌های کاذب فریب‌دهنده می‌باشند. در این همایش، اندیشمندانی از عراق، سودان، تونس، الجزایر، مغرب، نیجر، مالی، موریتانی و نیجر به نیز حضور داشتند.^۱

۱. <http://www.atlanticmedia.info>

مهمترین اخبار

(رصد مواضع و دیدگاه علما و نخبگان جهان عرب در برابر حوادث اخیر)

تکفیر

چالش بزرگ و بیماری مزمن تکفیر در جهان اسلام و نزاع علمای اسلام بر سر منشأ تکفیر و تکفیریان و راه مبارزه با آنان.

طی دهه‌های اخیر جهان اسلام شاهد ترورها و کشتارهای بی‌رحمانه‌ای در بلاد اسلامی و حتی سایر کشورهای جهان با شعار جهاد و اسلام‌گرایی بوده است تا جایی که نام جهادی‌ها و گروه‌های جهادی در رسانه‌های جهان هم‌طراز و تداعی‌کننده تروریست و گروه‌های تروریستی شده است.

این بیماری مزمن که پیکره جهان اسلام را فلج ساخته و آن را دچار ضعف، عقب‌ماندگی و شکست ساخته است، طی دو سال اخیر فعالیت خود را گسترده‌تر ساخته و بیش‌ازپیش به جنگ و کشتار در کشورهای اسلامی دامن زده است و در این راستا فتاوا و سخنرانی‌های برخی علمای مسلمان موتور حرکت و تقویت‌کننده این جریان بوده و جوانان مسلمان را از سراسر کشورهای اسلامی به پیوستن به این گروه‌ها تشویق کرده است.

تکفیر و کشتار بی‌گناهان طی دهه اخیر باعث بروز انزجار افکار عمومی مسلمانان

التکفیر

و سایر ملل از این پدیده شده است و عکس‌العمل سایر علمای اسلامی را در پی داشته است. طی دوسال اخیر و با روشن‌شدن چهره زشت و غیر انسانی تکفیریان، اعلام انزجار از این جریان و نهی از پیوستن به این جبهه از جانب علما و نخبگان مسلمان افزایش یافته است. در این میان حتی کسانی که تا چندی پیش برای گروه‌های تروریستی دعا می‌کردند و مردم را تشویق می‌کردند تا با کمک مالی از این گروه‌ها حمایت کنند نیز به جمع مخالفان تکفیری‌ها پیوستند تا شراکت در جرم‌های تکفیریان به پای آنان نوشته نشود. البته در این میان تعریف‌های مختلفی از تکفیری‌ها بیان شده است و هرکس سعی دارد دشمنان سیاسی خود را تکفیری بنامد. در صورتی که جریان تروریسم تکفیری در منطقه دارای پیشینه و مبدأ ایجاد مشخصی است و غالب کسانی که اندک شناختی از حوادث منطقه طی دهه‌های اخیر داشته‌اند، با این مقوله و مبدأ فکری و اجرایی آن آشنا هستند.

هم‌اکنون از میانمار و هند و پاکستان تا سوریه و یمن و مصر و سایر کشورهای اسلامی شاهد حضور فعال تروریست‌های تکفیری هستیم. اما تعریف برخی از علمای مسلمان فقط شامل قسمتی از این ترورها می‌شود که دلیل خاص و دیدگاه ویژه‌ای

عامل این موضع‌گیری‌ها بوده است. برخی از صف‌آرایی‌ها در این باره طی ماه جاری به شرح ذیل است:

● دکتر مجدی عاشور مشاور آکادمیک مفتی مصر، از تأسیس هیئتی علمی در مصر به دستور مفتی این کشور خبر داد که با نام مرصد التکفیر افکار و فتاوی تکفیری و مقابله با این فتاوا را رصد می‌کند. وی در این باره اظهار داشت: در دوران اخیر فتواهایی صادر شده‌اند که ماهیت سیاسی دارند و همین امر باعث شده است که مفتی مصر، مرصدالتکفیر را تأسیس کند تا با رصد تمام نظریات، مقالات و فتاوی مرتبط با تکفیر، خشونت، خونریزی و افراط‌گرایی به مقابله علمی با آن‌ها بپردازد.

مجدی عاشور در گفت‌وگو با مجری برنامه الحدث المصری اعلام کرد: تاکنون بیش از ۱۵۰ فتاوی تکفیری رصد شده است. وی با تأکید بر لزوم کنترل فتواهای شرعی، فتواهای تکفیری را باعث ایجاد هرج و مرج، فتنه و خونریزی دانست و صاحبان

وجود تکفیریان قلمداد کنند. بارزترین دشمنان اخوان المسلمین را می‌توان به دو دسته تقسیم کرد؛ دسته‌ای در داخل مصر و دسته‌ای نیز خارج از این کشور که قدرت‌یافتن جماعت اخوان را در تضاد با منافع خود می‌بینند.

در داخل مصر، سازمان نظامیان مصر که تا دو سال قبل با دیکتاتوری، مصر را در اختیار داشت و تمام نهادهای اصلی دینی، اجتماعی و اقتصادی مصر را در اختیار گرفته بود، از همین نفوذی که هنوز از آن برخوردار بود، برای سقوط اخوان استفاده کرد و در شب سقوط حکومت محمد مرسی، ژنرال السیسی به همراه احمد الطیب، رئیس دانشگاه الازهر و با همراهی رهبر قبضیان مصر، حکم عزل مرسی و انزوای اخوان در مصر را به مردم این کشور ابلاغ کرد.

فعالیت‌ها و گستره نفوذ این جریان در بخش جریان‌شناسی در همین شماره، بررسی شده است و به نظر می‌آید که تا حد زیادی از مخالفت‌های علمای مصری با این جماعت را نفوذ جریان نظامی در میان این علما و همچنین افراط جماعت اخوان در برخی مسائل رقم زده است.

اما در خارج از مصر آنان که انگشت اتهام تکفیری بودن را به سمت جماعت اخوان المسلمین گرفته‌اند، نهاد حکومتی

این فتاوا را تشنگان شهرت و قدرت دانست که مصالح شخصی خود را بر مصلحت شهروندان هر کشور ترجیح می‌دهند و از لحاظ علمی و عقلی دچار ضعف هستند؛ چرا که از خطرهای فتاوا و احکامی که صادر می‌کنند، آگاهی ندارند و تکفیر را درگاهی برای کشتار و خونریزی و فساد فی الارض قرار می‌دهند.^۱

شایان ذکر است که با توجه به جایگاه دکتر عاشور و اوضاع مصر، می‌توان گفت که این سخنان وی در واقع اخوان المسلمین و علمایی مانند قرضاوی را هدف قرار داده است؛ چرا که در حال حاضر ارتش مصر با گروه‌های مسلحی در این کشور و به‌ویژه در منطقه سینا درگیر است که این گروه‌ها را وابسته به جریان اخوان المسلمین می‌داند و درگیری آنان با حکومت فعلی مصر را در اعتراض به برکناری محمد مرسی قلمداد می‌کنند.

پس از انزوای اخوان المسلمین در مصر، کسانی که این جماعت را خطری برای خود می‌دانستند، به مبارزه همه‌جانبه‌ای علیه این جماعت دست زدند و سعی کردند تمام جرایم تکفیریان در منطقه را به جماعت اخوان نسبت دهند و این جماعت را منشأ

۱. «دار الإفتاء: رصدنا أكثر من ۱۵۰ فتوی تکفیریة»، سه‌شنبه ۲۷ اسفند ۱۳۹۲ش/۱۸ مارس ۲۰۱۴م، سایت المشهد: <http://al-mashhad.com>

اما آیا تا پیش از سقوط اخوان در مصر و آغاز مبارزات این جماعت، جریان تکفیری تروریست وجود خارجی نداشت که صدایی از جانب علمای عربستان در محکومیت آنان بر نمی‌خواست؟ پس بمب‌گذاری‌ها و کشتار در پاکستان و یمن و سوریه و لبنان ریشه در کجا دارد؟

گفتنی است تکفیری خواندن تفرکات اخوان از آنجا نشئت می‌گیرد که سید قطب حکومتی را که بر اساس اسلام نباشد و بر طبق شریعت عمل نکند حتی اگر این حکومت در بلاد اسلامی باشد، حکومت جاهلیت می‌داند.

● صالح اللحدیدان، از علمای بارز وهابیت درباری و عضو جمعیت کبار العلمای عربستان سعودی، با حمله به جماعت اخوان‌المسلمین بر لزوم نهی مسلمانان از پیوستن به این جماعت تأکید کرد.

اللحدیدان که در روزهای اخیر به لیبی رفته بود، در یکی از سخنرانی‌هایش با سؤالی از جانب یکی از مخاطبان مواجه شد. سؤالی با

و همچنین علمای درباری در عربستان سعودی هستند و به تبع آنان رژیم بحرین و امارات متحده عربی نیز جماعت اخوان و قدرت‌یافتن آنان را خطری برای خود می‌دانند.

یکی از خطرهای مهمی که حکومت آل‌سعود در عربستان را تهدید می‌کند، نفوذ اخوان و افکار سلطنت‌ستیزانه و اصلاح‌طلبانه سیدقطب در این کشور است، از طرفی نیز تحولات مصر همواره بیشترین تأثیر را در عرصه اجتماعی و سیاسی عربستان سعودی داشته است و دولت سعودی اول نیز بر همین اساس سقوط کرد.

از این‌رو، قدرت‌یافتن تفکر اخوانی در مصر و گسترده‌شدن آن زنگ خطری برای رژیم سعودی به حساب می‌آمد که با روی کار آمدن جماعت اخوان در مصر این خطر، رژیم آل‌سعود را به هراس انداخت که در پی عزل محمد مرسى و قدرت‌یافتن دوباره نظامیان در مصر این خطر تا حدودی کم‌رنگ شد. اما هنوز مبارزات جماعت اخوان در مصر الهام‌بخش حامیانشان در عربستان سعودی است و همین امر علمای درباری وهابیت را بر آن داشته تا برای جلوگیری از جذب جوانان عربستان به جماعت اخوان، این جریان را جماعتی تروریستی و تکفیری قلمداد کنند و جوانان را از پیوستن به آنان برحذر دارند.

نکرده، نهی از تمسک به قبور نمی‌کنند. این ادعای او بدین معناست که چون اخوان المسلمین به عقاید فقهی وهابیت قائل نیستند، بنابراین اسلام حقیقی را نیافته‌اند. وی افزود: من پیش از این نیز در شبکه تلویزیونی المجد گفته بودم که از خداوند خواستارم که احدی از اخوان، زمام امور در هیچ یک از کشورهای اسلامی را به دست نگیرد.^۲

یکی دیگر از حکومت‌های عربی که در صف دشمنان جماعت اخوان المسلمین قرار دارد، رژیم کشور امارات متحده عربی است.

● کشور امارات در همین راستا طی ماه اخیر با برگزاری نشست میان علمای مخالف اخوان و حامی رژیم‌های عربی، خواستار تشکیل جبهه‌ای متشکل از علمای مسلمان معتدل شد.

در این نشست که ۲۵۰ نفر از علما و متفکران مسلمان از جمله شیخ احمد الطیب، رئیس دانشگاه الازهر و حامی نظامیان مصر

این مضمون که برخی در لیبی کتاب‌های سیدقطب و حسن البنا را نشر و توزیع می‌دهند، نظر شما در این باره چیست؟ وی در پاسخ به این سؤال با بیان اینکه من کتاب‌های سید قطب و حسن البنا را خوانده‌ام، ادعا کرد: کتاب‌های این دو حجت برای عمل مسلمانان قرار نمی‌گیرند؛ چراکه این دو در راه اسلام حقیقی نبودند و ادعا کرده‌اند که فهم مسلمانان از اسلام با فهم آنان تفاوت دارد.

این در حالی است که وهابیانی مانند اللحیدان خود تجسم بارز این گونه تفکرات هستند که تنها فهم خود از دین را اسلام حقیقی می‌دانند و دیگران را تکفیر می‌کنند تا جایی که پا را فراتر می‌گذارند و به راحتی اشخاص مسلمان را نیز تکفیر می‌کنند و حکم به وجوب قتل آنان می‌دهند، چنان که شخص صالح اللحیدان نیز در ابتدای بحران در سوریه، با حکم به تکفیر بشار اسد و وجوب قتل وی، به کشتار و فتنه تکفیریان تروریست در سوریه دامن زد.^۱

یکی دیگر از اشکالاتی که اللحیدان به تفکرات سید قطب و جماعت اخوان وارد می‌داند، این است که آنان در تفکرات خود هیچ‌گاه به اخلاص عبادت برای خدا دعوت

۲. «للحیدان: أَدْعُو اللَّهَ أَلَا يَمْسِكُ «الإخوان» بِالسُّلْطَةِ فِي بِلْدَانِنَا»، سه‌شنبه (فروردین ۱۳۹۳ش/۱ آوریل ۲۰۱۴م، سایت الحیات: <http://alhayat.com>

۱. «جدل فقهی سعودی بشأن ثورات العرب»، ۷ اسفند ۱۳۸۹ش/ ۲۶ فوریه ۲۰۱۱م، سایت الجزیره: <http://www.aljazeera.net>

حضور داشتند، وزیر خارجه امارات شیخ عبدالله بن زاید این نشست را آغاز ترسیم نقشه راهی برای جوامع اسلامی دانست تا به سوی امنیت و آرامش قدم بردارند.

عبدالله بن زاید با تأکید بر لزوم بازگشت علمای معتدل، بیدار و بافضیلت به عرصه فکری جامعه، کشور امارات را نمونه کشوری اسلامی دانست که همگام با جهانی شدن و پیشرفت در عصر حاضر حرکت می کند.^۱ این نشست و اقداماتی از این قبیل در واقع تحرکات امارات متحده در برابر نفوذ جماعت اخوان و اتحادیه جهانی علمای اسلامی به ریاست یوسف القرضاوی در جوامع اسلامی است. به ویژه این نشست را می توان در راستای ایجاد جبهه های از علما در برابر جماعت اخوان و برای دفاع از حکومت های منطقه دانست. به عبارتی دیگر، امارات متحده برای حمایت از حکومت های عربی

دست به دامان شیوه عربستان سعودی شده است؛ چرا که یکی از عوامل مهم بقای رژیم سعودی وجود نهاد علمای وهابی درباری در این دیار است که همواره با صدور فتاوا و بیانیه های دینی به دفاع از رژیم آل سعود پرداخته و بر اقدامات این رژیم سرپوشی دینی قرار داده است. سرنوشتی که برای جریان بیداری (الصحوه) در عربستان سعودی رقم خورد نیز نمونه ای از این معادله بود که شعله اصلاح طلبی عده فراوانی از مردم، نخبگان و علمای این کشور تنها با فتوا و حکم هیئت کبار علمای سعودی خاموش شد و سران جریان بیداری به زندان افتادند.

با نگاهی اجمالی و تطبیقی به کارنامه اخوان المسلمین و جریان وهابیت، درمی یابیم که اخوان اگرچه در تئوری خود جامعه ای را که تحت حکومت اسلامی نباشد، جامعه جاهلی می خواند، اما مردمی را که در آن جامعه زندگی می کنند، کافر و مستوجب مرگ نمی داند و تاکنون نیز دست به کشتار شهروندان نزده است. اما در مقابل، جریان وهابی هر آن کس را که قائل به دیدگاه فقهی آنان در مسئله قبور و توسل نباشد، به راحتی تکفیر می کند و به کشتار شهروندان بی گناه دست می زند.

● در ماه جاری عبداللطیف آل الشیخ، رئیس

۱. «الامارات تريد تشكيل جبهة للعلماء المسلمين المعتدلين ضد التطرف»، يکشنبه ۱۸ اسفند ۱۳۹۲ ش/۹ مارس ۲۰۱۴ م، سایت رأی الیوم:

هیئت امر به معروف و نهی از منکر عربستان سعودی که از نوادگان محمد بن عبدالوهاب است، با حمله به کسانی که با انتقاد از حکام سعودی، مردم را به معارضه با آنان فرا می‌خوانند و خطاب به مردم عربستان گفت: فریب کسانی که قصد گمراه کردن مردم را دارند، نخورید. کسانی که با القای شبهات قصد ساقط کردن این حکومت را دارند، در صورت سقوط حکومت، حتی نخواهند توانست از نشیمن‌گاه خود محافظت کنند تا چه رسد به محافظت از نوامیس خود.

عبداللطیف با تأکید بر حمایت علمای وهابی از حکام سعودی گفت: ما جامیه هستیم و با تمسک به کتاب و سنت از وطن خود دفاع می‌کنیم.^۱ شایان ذکر است که جامیه یکی از جریان‌های فکری موجود در عربستان و برگرفته از نام محمد امان جامی است که از حامیان سرسخت حکام سعودی بوده است. این اصطلاح برای کسانی استفاده می‌شود

که هرگونه انتقاد به آل سعود را رد می‌کند و خروج بر حاکم را حرام می‌داند و هر کس را که به آل سعود انتقاد کند، دشمن خود می‌داند.

تفکر حرمت خروج بر حاکم تفکری با ریشهٔ حنبلی است که اکنون وهابیت شدیداً از این تفکر حمایت می‌کند. اما در مقابل، تفکر اخوان و حامیان آنان قرار دارد که به خروج بر حکام فاسد دعوت می‌کند.

● در همین رابطه احمد الریسونی، نایب رئیس اتحادیهٔ جهانی علمای مسلمان در مقاله‌ای با عنوان «إمامة المتغلب بین الشرع و التاريخ» نوشت: حکومت کسی که با زور و غلبه به حکومت دست یافته و حرمت خروج بر او و قیام علیه او نه تنها هیچ جایگاهی در اسلام ندارد، بلکه از برده‌داری و زورگیری نیز بدتر است.

مقالهٔ ریسونی در رد کودتای نظامی مصر است و چهار فصل دارد: (یک) لیست من الاسلام «این نوع حکومت در اسلام جایگاهی ندارد»، (دو) بین التاریخ و الفقه «بررسی این مقوله در تاریخ و فقه»، (سه)

۱. «حدیث «حماية المؤخرة» یفتح نیران «تویتر» علی «رئیس الهیئات»، دوشنبه ۲۶ اسفند ۱۳۹۲ش/۱۷ مارس ۲۰۱۴م، سایت العالم: <http://www.alalam.ir>

اکنون سه سال است که به زندان افتاده است. شیخ علی سلمان، دبیرکل جمعیت وفاق بحرین، در سومین سالگرد به زندان افتادن ابراهیم شریف عنوان کرد: وطن ما منکوب شده است و کسی که استحقاق نخست وزیری دارد، در زندان به سر می‌برد.

۱. «بلدنا منکوب ومن يستحق أن يكون رئيساً للوزراء في السجون»، پنجشنبه ۲۹ اسفند ۱۳۹۲ ش/۲۰ مارس ۲۰۱۴ م، سایت العالم: <http://www.alalam.ir>

لبنان و فلسطین

مسئله مقاومت در لبنان و فلسطین

• سید حسن نصرالله، دبیرکل حزب‌الله لبنان، طی سخنانی که از طریق ویدئو کنفرانس در افتتاحیه همایش فرهنگی - ادبی «جیل عامل» و همچنین تئاتر «پیروزی» ایراد کرد، با تأکید بر اینکه تنها گزینه پیش روی ملت‌های منطقه، گزینه مقاومت است، اسرائیل را چالشی بزرگ در منطقه دانست که همچنان باقی است.

سید حسن نصرالله با اشاره به اینکه نزاع بر سر مقاومت و وجود آن در لبنان، نزاعی دارای سابقه طولانی است، گفت: موضوع مقاومت در عمق، حقیقتی فرهنگی است که شامل کار جهادی مستقیم یا ایستادگی اهالی سرزمین در خاک (خودشان) است. (مقاومت) تثبیت همین فرهنگ است و همه انواع مقاومت در راستای تثبیت همین فرهنگ صورت می‌گیرند.

سید مقاومت سپس با متوجه ساختن دو سؤال خطاب به کسانی که از شکست معادله سه‌گانه (ارتش، ملت و مقاومت) سخن به میان می‌آورند، گفت: این معادله سه‌گانه در کجا شکست خورد؟ و شما بگویید که در کجا پیروز شده‌اید؟ وی افزود: این معادله در آزادسازی سرزمین پیروز شد. جایی که همه جهان در تحقق آن ناکام ماند. مقاومت در بازگرداندن اسیران موفق شد و در کنار

ارتش و ملت موفق به پاسداری از مرزها شد.

دبیرکل حزب‌الله همچنین در پاسخ به رئیس‌جمهور لبنان که معادله سه‌گانه (ارتش، ملت و مقاومت) را معادله‌ای چوبین خوانده بود گفت: در لبنان تلاپی وجود دارد که در جهان بی‌نظیر است و در خصوص چوب (باید بگویم که) لبنانی‌ها از چوب برای افسران اشغالگر صهیونیست تابوت ساختند و این چوب همچنان موجود است و مشکلی با چوب نداریم اما چوب قدر، قیمت، جایگاه و وظیفه خاص خود را دارد.

وی با بیان اینکه مشکل برخی‌ها در خصوص تحولات سوریه مربوط به مواضع سیاسی ماست و ارتباطی با دخالت نظامی ندارد، تأکید کرد که دخالت نظامی حزب‌الله لبنان در سوریه با تأخیر و بعد از دخالت دیگران بوده است.. چون در صف پروژۀ مقابل نبودیم جنگ علیه ما شروع شد.

سید مقاومت درباره مسئله حضور حزب‌الله در سوریه نیز خطاب به کسانی که به گفته وی هر روز اصرار دارند که مشکلات موجود

در لبنان به دلیل حضور حزب‌الله در سوریه است، گفت: من می‌گویم که مشکلات در لبنان به دلیل تأخیر در رفتن ما به سوریه است و اینکه شما هنوز به سوریه نرفته‌اید. من نمی‌گویم که شما به سوریه بروید اما در موضع خود تجدید نظر کنید. شاید امروز اولین مرتبه است که با این صراحت می‌گویم، اگر تروریسم تکفیری در سوریه به پیروزی برسد، به همه لبنانی‌ها و احزاب سیاسی لبنان و هرکدام از احزاب ۱۴ و ۸ مارس می‌گویم که اگر تروریسم تکفیری در سوریه به پیروزی برسد، همه ما به سمت نابودی خواهیم رفت. نه حزب‌الله و نه مقاومت بلکه همه ما. و اگر جریان تکفیری تروریست در سوریه شکست بخورد، همه ما باقی خواهیم ماند و همه لبنانی‌ها حفظ خواهند شد.^۱

• نیه بری رئیس پارلمان لبنان، با رد کردن تلاش حزب ۱۴ مارس لبنان برای ملحق کردن مقاومت به حکومت لبنان و

۱. «ص کلمة السيد نصرالله في حفل اطلاق منتدى جبل عامل للثقافة والأدب في بلدة عينانا»، شنبه ۹ فروردین ۱۳۹۳ش/۹ مارس ۲۰۱۴م، سایت المنار: <http://www.almanar.com.lb>

قراردادن آن تحت سیطرهٔ حکومت لبنان، گفت: اگر قائل شویم که دولت لبنان مسئول مقاومت در این کشور است، یعنی هم دولت و هم مقاومت را نابود ساخته‌ایم؛ زیرا الحاق مقاومت به دولت، ضربه‌زدن به هر دو را برای اسرائیل آسان می‌سازد.

نیبه بری افزود: در حال حاضر و با اوضاعی که در دولت‌های منطقه برقرار است، لبنان تنها کشوری است که به برکت وجود مقاومت قادر است به مبارزه با اسرائیل بپردازد و این خطر بزرگی است که ما مقاومت را در آغوش دولت لبنان قرار دهیم. وی سپس دربارهٔ کسانی که خواهان الحاق مقاومت به دولت هستند، پرسید: آیا آنان گمان می‌کنند که قدرت تحمل مسئولیتی با این حجم را دارند؟

رئیس مجلس لبنان اعلام کرد: امکان ندارد که ما حتی از یک حرف از حروف کلمهٔ مقاومت چشم‌پوشی کنیم.

نیبه بری همچنین با شمردن پیروزی‌های مقاومت لبنان در برابر تجاوزات اسرائیل دلایل لزوم حمایت و محافظت از مقاومت در لبنان را این‌گونه بیان کرد: به خوبی به یاد داریم آنچه را جنوب لبنان بر اثر تجاوزات اسرائیل دچار آن شد، از ویرانی و آوارگی و آنچه بر سر بیروت آمد از موشک‌باران و ویرانی که این شهر ظرف یک روز مورد

هدف ۵۰ هزار موشک و خمپاره قرار گرفت و شارون در آن روز به کاخ بعدا (کاخ ریاست جمهوری لبنان) رسید و بر نماد ما پا نهاد و به یاد داریم آنچه را بر سر ما آمد، در دورهٔ استراتژی «قدرت لبنان در ضعفش است» و اینکه چگونه دشمن، فرودگاه و هواپیماهای ما را ویران کرد.

وی با اشاره به هدف غرب از ربیع عربی در منطقه گفت: هدف از ربیع عربی ضربه‌زدن و نابودساختن نقاط مقاومت علیه اسرائیل در این منطقه بوده است که ضربه‌زدن به ارتش‌های مصر و سوریه در همین راستا بوده و تأکید کرد که مصلحت ملی لبنان اقتضا می‌کند که دارای مقاومت باشد و حتی اگر مقاومت در لبنان وجود نداشت، بر این کشور لازم بود که مقاومت را خریداری کند.^۱

گفتنی است گروه‌های ۱۴ مارس و سایر مخالفان حزب‌الله در لبنان طی ماه جاری سعی داشتند تا با گنجانیدن ماده‌ای در بیانیهٔ وزارتی دولت آیندهٔ لبنان، جبههٔ مقاومت را به‌عنوان زیرمجموعهٔ دولت لبنان قرار دهند که این اقدام در واقع به معنای حذف جبههٔ مقاومت و تضعیف تدریجی و روزافزون این

۱. «بری: لن نتنازل عن أيّ حرف من كلمة المقاومة»، چهارشنبه ۲۱ اسفند ۱۳۹۲ ش/۱۲/۱۳ مارس ۲۰۱۴م، سایت‌های العالم و لیبنون فایلز:

<http://www.lebanonfiles.com>

<http://www.alalam.ir>

اینکه بر خلاف نشست‌های گذشته این بار در بیانیه اختتامیه نشست سران عرب در کویت به مسئله محاصره غزه و تجاوزات صهیونیست‌ها به مسجدالاقصی توجهی نشده است، این اقدام نشست کویت را عقب‌نشینی سران عرب از آرمان فلسطین عنوان کرد.

جبهه بود. اما با مخالفت سران و نخبگان لبنانی و ایستادگی حزب‌الله لبنان، این تلاش مخالفان مقاومت ناکام ماند.

• ولید جنبلاط، از بارزترین چهره‌های دروزی لبنان و رئیس جبهه مبارزه ملی نیز بر حفظ و حمایت از مقاومت در لبنان تأکید کرد.

جنبلاط در دیدار گروهی از نمایندگان حزب امل در لبنان با ضروری دانستن حفظ وحدت ملی در لبنان اظهار داشت: ما امروز در اوضاع بسیار سخت‌تری قرار داریم و به نظر می‌آید که برخی از مردم وجود دشمن صهیونیستی را فراموش کرده‌اند. وی افزود: بر ماست که مسائل اساسی را فراموش نسازیم و این مسائل اساسی حق ما در سرزمین اشغال شده و وجود دشمن اسرائیلی است که اگر ما این مسائل اساسی را به دست فراموشی بسپاریم، اولین کسی که از این غفلت ما سوء استفاده خواهد کرد، دشمن اسرائیلی است.^۱

این جنبش در بیانیه‌ای مطبوعاتی اظهار داشته است: بیانیه پایانی نشست کویت هیچ اشاره‌ای به حمایت از ایستادگی ملت فلسطین نکرده و همچنین از ایجاد مکانیزمی برای پیاده‌سازی تصمیمات نشست‌های گذشته در این موضوع نیز در این بیانیه سخنی به میان نیامده است.^۲

• صلاح البردویل، یکی از رهبران جنبش حماس در غزه، گفت: مقاومت فلسطینی

• جنبش حماس در غزه با اظهار تأسف از

۲. «حماس تأسف لعدم اشارة قمة الكويت الى حصار غزة»، چهارشنبه عفروردین ۱۳۹۳ش/۲۶مارس ۲۰۱۴م، سایت المشهد: <http://al-mashhad.com>

۱. «ولید جنبلاط يدعو للحفاظ على مقاومة لبنان وعروبته»، شنبه ۲۹مارس ۲۰۱۴م، سایت اليوم السابع: <http://www1.youm7.com>

به‌رغم محاصرهٔ شدید، در اوضاع خوبی به سر می‌برد و هرگز بر اثر محاصره تن به تسلیم نخواهد داد.

وی با اشاره به جشنواره‌ای که از جانب حماس و گروه‌های مقاومت در غزه برگزار شد و انبوه جمعیت مردمی که به دعوت حماس لیبک گفتند، اظهار داشت: اکثر مردم در فلسطین با مقاومت هستند و اگر اشغالگران بخواهند وارد غزه شوند، با مقاومتی شدید مواجه و غافلگیر خواهند شد.

البردویل، همچنین در پیامی به مصر با عنوان پیام محبت، نه پیام تسلیم و معذرت، گفت: ما اطمینان داریم که هیچ‌گاه در شئون داخلی مصر دخالتی نکرده‌ایم و آنچه از بدگویی، تحریف و گمراه‌سازی شاهدش هستیم، همه دروغ و افترا است.^۱

۱. «البردویل» فی مهرجان غزة : الحصار يدفعنا للانتصار»، ۲۳ مارس ۲۰۱۴، سایت الجریه و العداله: <http://fj-p.com/default.aspx>

● اسماعیل هنیه، رئیس حکومت فلسطینی حماس در غزه، در پاسخ به تهدیدات سران رژیم صهیونیستی مبنی بر بازگشت اشغالگران به غزه، خطاب به آنان گفت: دیگر زمان تهدیدهای شما گذشته است و اقدام به جنگ یا هرگونه حماقتی برای شما بسیار گران تمام خواهد شد.

هنیه در جمع هزاران نفری مردم غزه که به مناسبت دهمین سالگرد ترور شیخ احمد یاسین، رهبر و مؤسس جنبش حماس، طی مراسمی در میدان سرایا جمع شده بودند، خطاب به سران صهیونیست اظهار داشت: آنچه مقاومت از شما پنهان کرده است، بیش از چیزی است که انتظارش را دارید و افزود: خون شیخ احمد یاسین هنوز بر گردن شماست. ما زمانی که سلاح کمی در دست داشتیم، شما را از غزه جارو کردیم چه رسد به امروز که بسیار قوی‌تر شده و پیشرفت کرده‌ایم.

رئیس حکومت غزه با تأکید بر اینکه ما هیچ‌گاه به وجود اسرائیل اعتراف نخواهیم کرد و در برابر آن سر تسلیم فرود نخواهیم آورد، گفت: مقاومت مایهٔ وحدت ملت ماست و در مقابل، مذاکرات عامل تفرقه در میان

می‌آید که آنان از تأثیر سلاح تحریم بسیار خشنود بوده و به آن دل بسته‌اند؛ چرا که در آخرین جلسه مذاکرات میان طرف فلسطینی و اسرائیلی، زیپی لیونی که رهبری گروه مذاکره اسرائیلی را برعهده داشت، با عصبانیت، طرف فلسطینی را تهدید به تحریم‌هایی کرد که انتها نخواهند داشت.

به گزارش القدس العربی، زمانی که صائب عریقات، نماینده گروه فلسطینی، دخالت اسرائیل در شئون داخلی فلسطین را محکوم کرد و فلسطین را دولتی قانونی و مورد اعتراف سازمان ملل دانست، طرف اسرائیلی با تهدید به تشدید تحریم‌ها علیه فلسطین، طرف فلسطینی را به تحریم‌ها و اقداماتی وعده داد که ابتدا دارد اما انتهای نخواهد داشت. عریقات، نماینده گروه فلسطینی نیز در پاسخ به این برخورد گروه اسرائیلی و خطاب به لیونی گفت: اگر در برابر ما اقدامات خصمانه‌تان را تشدید کنید، ما نیز شما را به‌عنوان جنایتکاران جنگی از تمام محافل جنگی خواهیم راند.

در همین راستا و به دلیل اقدام دولت خودگردان فلسطین برای ملحق شدن به ۱۵ موافقتنامه و معاهده بین‌المللی در سازمان ملل، نماینده گروه اسرائیلی به همتای فلسطینی خود خبر داد که اسرائیل در برابر این اقدام فلسطین به تعهد خود

این ملت است.^۱ شایان ذکر است که حماس از ابتدا نیز با مذاکرات میان دولت خودگردان فلسطین و رژیم صهیونیستی که با وساطت آمریکا صورت گرفته بود، مخالف بود و راه حل را در مذاکره نمی‌دانست اما اکنون و پس از گذشت چندین جلسه از مذاکرات با آشکار شدن زیاده‌خواهی‌های طرف اسرائیلی و ادامه شهرک‌سازی و کشتار مردم فلسطین به دست صهیونیست‌ها بار دیگر بی‌نتیجه بودن مذاکره با اسرائیل حتی با وساطت آمریکا بر همه فلسطینیان آشکار شد.

● به گزارش خبرگزاری‌ها فضای حاکم بر آخرین جلسه از مذاکرات که ۹ ساعت به طول انجامید، فضایی مملو از توهین، نزاع و خصومت بود که بیشتر شبیه به نبردی شدید بود.

با نگاهی به مواضع اخیر غربی‌ها به نظر

۱. «هنیه یحذر «اسرائیل»: ای عدوان جدید سیکلفکم غالباً»، یکشنبه ۳ فروردین ۱۳۹۳ش/۲۳ مارس ۲۰۱۴م، سایت القدس العربی: <http://www.alquds.co.uk>

مبنی بر آزادی ۲۶ فلسطینی دیگر عمل نخواهد کرد.^۱

• رمضان عبدالله شلح، دبیرکل جنبش جهاد اسلامی فلسطین، وعده داد که مقاومت فلسطین قدرت موشکی خود را به رخ اسرائیل خواهد کشاند.

شلح پس از حمله موشکی گردان‌های قدس به شهرک‌های فلسطینی که در پاسخ به حملات موشکی اسرائیل صورت گرفته بود، اظهار داشت: مقاومت فلسطین آماده است تا هرگونه تجاوز رژیم صهیونیستی را با حجمی بالاتر پاسخ بگوید.

وی تأکید کرد: مقاومت تنها آتش‌بس در برابر اسرائیل را امضا کرده است نه صلح و تسلیم در برابر آن را.^۲

۱. «جلسة المفاوضات شارفت تبادل الشتائم»، ۳ آوریل ۲۰۱۴م، سایت القدس العربی:

<http://www.alquds.co.uk>

۲. «شلح: المقاومة جاهزة للرد بمدى أبعد وحجم أكبر و...»، پنجشنبه ۲۲ اسفند ۱۳۹۲ش/۱۳ مارس ۲۰۱۴م، سایت المنار:

<http://www.almanar.com.lb>

مصر

نامزدی سیسی در انتخابات پیش روی مصر و پیامدهای آن

• عبدالفتاح السیسی، وزیر دفاع سابق مصر، طی سخنانی که به طور زنده از تلویزیون مصر پخش شد، اراده خود را برای نامزدی انتخابات ریاست جمهوری در مصر اعلام کرد.

برابر شما می‌ایستم. وی افزود: در سال‌های اخیر از عمر وطن، بر همه روشن شد که هیچ رئیس‌جمهوری بدون اراده و خواست ملت سودی برای مصر ندارد و من با تمام تواضع اراده‌ام را برای نامزدشدن در انتخابات ریاست جمهوری آینده مصر اعلام می‌کنم و تأیید شما این افتخار بزرگ را نصیب من خواهد کرد و این نامزدی نیز افتخار من است که ملت از من در خواست کردند. وی سپس با شمارش مشکلات و چالش‌هایی که مصر را در بر گرفته‌اند مانند اقتصاد، بیکاری، سلامت و امنیتی که به گفته وی از جانب تروریست‌ها در معرض

سیسی خطاب به مردم مصر گفت: این برای بار آخر است که در هیئت یک نظامی در

خطر قرار دارد، از مردم مصر خواست تا با همدلی و همراهی به رفع این مشکلات کمر همت ببندند.

عبدالفتاح السیسی، اظهار کرد: من نمی‌توانم معجزه کنم، بلکه تنها با سخت‌کوشی و تلاش بی‌وقفه در این راه قدم برمی‌دارم و بدانید که اگر افتخار رهبری مصر را به من دهید، با کمک یکدیگر خواهیم توانست آرامش، امنیت و امید را برای مصر به ارمغان آوریم.^۱

• عبدالفتاح السیسی کیست؟

عبدالفتاح السیسی در سال ۱۹۷۷ میلادی از آکادمی نظامی فارغ‌التحصیل شد. وی در پیاده نظام ارتش مصر گمارده شد و فرماندهی منطقه نظامی شمال مصر را به عهده گرفت و وی سپس به‌عنوان مدیر اطلاعات نظامی و شناسایی انتخاب شد و دوره‌ای را نیز به‌عنوان وابسته نظامی در عربستان سعودی به سر برد.

السیسی پس از حسین طنطاوی که به مدت بیست سال منصب وزارت دفاع را در زمان حسنی مبارک بر عهده داشت، در دولت محمد مرسی و به انتخاب طنطاوی با اینکه جوان‌ترین عضو شورای عالی نیروهای مسلح مصر بود، به‌عنوان جانشین طنطاوی و وزیر دفاع از جانب ارتش به محمد مرسی معرفی شد.

السیسی در ۳۰ جولای ۲۰۱۳ میلادی و وقتی که معترضان به سیاست‌های محمد مرسی در میدان التحرير قاهره تجمع کرده بودند، با قدرت نظامی خود، محمد مرسی را از ریاست جمهوری خلع کرد و نقشه راهی را برای برون رفت از اوضاع فعلی مصر ارائه کرد. این اقدام وی محبوبیت فراوانی را در میان مخالفان مرسی برای وی به ارمغان آورد.

عزل مرسی که به گفته هوادارانش نتیجه کودتایی نظامی بود، آغاز نبردی همه‌جانبه علیه جماعت اخوان‌المسلمین در مصر بود. جماعتی که به‌عنوان مهم‌ترین نماینده اسلام‌گرایان در مصر سابقه‌ای طولانی در این کشور دارد.

سیسی اکنون و با سرکوب اخوان‌المسلمین، به نظر می‌آید که حریفی هم‌تراز خود در مصر ندارد و در پی فراهم کردن مقدمات

۱. «نص خطاب إعلان المشير السيسى اعترامه الترشح لرئاسة الجمهورية»، چهارشنبه عفروردین ۱۳۹۳ش/۲۶ مارس ۲۰۱۴م، سایت المصرى اليوم: <http://www.almazryalyoum.com>

تصمیم سیاسی تأکید کرد که این مرد رهبر نظامی برجسته‌ای از نسل سازمان نظامی مصر است که قادر است نقش و اعتبار اصلی مصر را به آن بازگرداند.

رجوب همچنین گفت: جنبش فتح اطمینان دارد که مارشال سیسی مصر را به ساحل آرامش و امنیت رهبری خواهد کرد.^۲

• دکتر کمال الهلباوی، سخنگوی سابق جماعت اخوان المسلمین در غرب و رئیس مؤسسه "الرابطة الاسلامیة" در انگلیس است که طی سال‌های گذشته با انتقاد از عملکرد جماعت اخوان آنان را به زیرپا گذاشتن تفکرات حسن البنا متهم کرد و از این جماعت جدا شد.

کمال الهلباوی نیز از جمله کسانی است که با تأیید سخنان سیسی و تعریف و تمجید از سخنرانی وی، به‌طور غیرمستقیم پا گذاشتن سیسی به عرصه انتخابات ریاست جمهوری

رسیدن به ریاست جمهوری مصر است.^۱ روی کار آمدن سیسی را می‌توان یکی از آرزوهای بزرگ دشمنان اخوان در منطقه دانست. جبهه مقابل اخوان را کشورهایی مانند: عربستان سعودی، امارات متحده عربی، بحرین و جنبش فتح در فلسطین تشکیل می‌دهند که تقریباً تمامی آنها اعلام نامزدی سیسی را به فال نیک گرفته و از آن حمایت کردند و در مقابل، کشور قطر و جنبش حماس در فلسطین و تا اندازه‌ای نیز اسلام‌گرایان کشور تونس هستند که قدرت گرفتن سیسی در مصر موجب ضعف آنها خواهد شد و هم‌اکنون نیز حتی پیش از به قدرت رسیدن سیسی، جنبش حماس در غزه به شدت از جانب مصر تحت فشار قرار گرفته است.

در میان حامیان سیسی و دشمنان اخوان، جنبش فتح فلسطین نیز از نامزدی سیسی استقبال کرد و جبریل رجوب، معاون دبیر کمیته مرکزی جنبش فتح، با استقبال از

۲. «حركة فتح ترحب بترشح السیسی للرئاسة فی مصر»، چهارشنبه ۲۶ فروردین ۱۳۹۳ش/۲۶مارس ۲۰۱۴م، سایت رای الیوم: <http://www.raialyoum.com>

۱. «من هو عبد الفتاح السیسی المرشح لرئاسة مصر؟»، چهارشنبه ۲۶مارس ۲۰۱۴م، سایت الحیات:

مصر را به فال نیک گرفته است. وی در مقاله‌ای با عنوان "صرخة السیسی لشعب مصر العظیم" سخنان مارشال سیسی در برنامه زنده تلویزیون مصر را فریادی توصیف کرد که سیسی به وسیله آن از همه برای بیرون رفتن از اوضاع نابسامان کنونی مصر کمک طلبید.

هلباوی در ادامه این مقاله به شرح و تفصیل سخنان سیسی پرداخت و سخنان وی را کوتاه و مفید خواند.^۱

• در میان حامیان سیسی، حسنی مبارک، دیکتاتور مخلوع مصر نیز به چشم می‌خورد که پیش از این نیز حمایت خود را از عبدالفتاح السیسی ابراز داشته بود.

پس از اینکه سیسی تصمیمش را بر نامزدی در انتخابات اعلام کرد، حسنی مبارک که اکنون در زندان به سر می‌برد، در گفت‌وگویی تلفنی با روزنامه مصری الیوم،

با استقبال از این تصمیم، خطاب به مردم مصر گفت: گزینه‌ای دیگر غیر از سیسی در مقابل شما نیست و او کاندیدای اصلح در این عرصه است.

دیکتاتور مصر همچنین به مردم مصر گفت: من شما را به شدت از جماعت اخوان المسلمین بر حذر می‌دارم. آمریکا به شما فشار خواهد آورد تا اخوان را دوباره وارد عرصه سیاسی کنید و می‌گوید هواپیمایی در کار نیست تا اخوان را وارد سیاست کنید. آنان بر من نیز این‌گونه فشار آوردند اما من زیر بار آنان نرفتم.

حسنی مبارک درباره نامزدی حمدین صباحی، رقیب سیسی در انتخابات پیش رو نیز گفت: هیچ نفعی در ریاست جمهوری حمدین صباحی نیست.

در پایان نیز وقتی شخص مصاحبه‌کننده به حسنی مبارک خبر داد که برخی در مصر تلاش دارند تا حسنی مبارک یا فرزندش جمال را نامزد انتخابات ریاست جمهوری سازند و او را به قدرت بازگردانند، مبارک خنده‌ای طولانی کرد و سپس گفت: نه، من دیگر خسته شده‌ام. من ۶۲ سال عمر کرده‌ام که ۳۰ سال آن را در ریاست جمهوری سرکرده‌ام.^۲

۱. «صرخة السیسی لشعب مصر العظیم»، جمعه ۸ فروردین ۱۳۹۳ش/۲۸ مارس ۲۰۱۴م، سایت القدس العربی: <http://www.alquds.co.uk>

۲. «مبارک ینصح المصرین بانتخاب السیسی رئیساً»، پنجشنبه ۱۴ فروردین ۱۳۹۳ش/۲۷ آوریل ۲۰۱۴م، سایت القدس العربی: <http://www.alquds.co.uk>

• اسامه مرسی، فرزند محمد مرسی، گفت: اعلام نامزدی سیسی روشن ساخت که هدف اصلی از کودتای نظامی در مصر توسط سیسی دستیابی به قدرت بود.

برخی منتقدان سیسی نیز سخنان وی و نحوه حضور او را در هنگام اعلام نامزدی‌اش مورد انتقاد قرار دادند:

• جمال حشمت از سران اخوان‌المسلمین با انتقاد از سخنان سیسی گفت: سخنان سیسی هیچ ربطی به سیاست نداشت و بیشتر به امور عام و مسائل امنیتی مربوط می‌شد. وی افزود: این مرد (سیسی) هنوز پشت تانک‌هایش سنگر گرفته است و به کسی اعتماد ندارد.

وی افزود: محمد مرسی بر عهد ریاست جمهوری خود باقی است و ما نیز در این راه ثابت‌قدم خواهیم ماند تا رهبران کودتای نظامی و کسانی که خون مردم را بر زمین ریختند، محاکمه شوند و آزادی و دموکراسی به مصر بازگردد.

• علاء ابونصر، یکی از سران حزب سازندگی و توسعه (شاخه سیاسی جماعت اسلامی مصر) گفت: استعفای سیسی به‌عنوان مقدمه نامزدی‌اش در انتخابات، او را از مجازات خون‌هایی که ریخته است، معاف نمی‌کند و با این اقدام سیسی وقت آن رسیده است که حامیان کودتای نظامی که خود را حامی انقلاب ۳۰ جولای می‌دانند، به این حقیقت برسند که حرکت آنان تنها توجیهی برای کودتایی نظامی جهت به حاکمیت رسیدن دوباره نظامیان بوده است.

• خالد محمد، عضو کمیسیون عالی حزب آزادی و عدالت (شاخه سیاسی اخوان‌المسلمین)، نیز اظهار داشت: ظاهرشدن سیسی بر صفحه تلویزیون برای اعلان نامزدی‌اش در انتخابات با لباس نظامی، آن هم پس از استعفا از سازمان نظامی مصر، برخلاف اساسی‌ترین قواعد نامزدی انتخابات در مصر است. ظهور او بر صفحه تلویزیون و سخن‌گفتن او به‌گونه‌ای بود که به نظر می‌آمد وی در انتخابات پیروز شده است و این امر شاهدهی است بر اینکه مؤسسات دولتی حتی بعد از استعفای سیسی از وزارت دفاع مصر، او را حمایت خواهند کرد.^۱

• دکتر علی قره‌داغی، دبیرکل اتحادیه

۱. «اسامه مرسی تعلیقا علی ترشح السیسی للرئاسة: الآن اتضح أن الانقلاب هدفه الوصول للسلطة...»، چهارشنبه ۲۶ مارس ۲۰۱۴م، سایت رأی الیوم: <http://www.raialyoum.com>

جهانی علمای مسلمان، اعلام نامزدی سیاسی در انتخابات مصر را محکوم کرد و سخن گفتن او از امانتداری را پس از خیانت کردن او به رئیس جمهوری که بر تبعیت از او قسم یاد کرده بود، مورد هجوم قرار داد.

قره داغی همچنان با اشاره به اینکه سیاسی در سخنانش گفته بود: «من حاضر به قبول هر رئیس جمهوری هستم که ملت مصر او را انتخاب کنند» پرسید: آیا محمد مرسی را شهروندان جزایر "واق واق" انتخاب کرده بودند؟

دبیرکل اتحادیه جهانی علمای مسلمان با اشاره به اینکه سیاسی با لباس نظامی نامزدی اش در انتخابات را اعلام کرد، این اقدام را اشاره‌ای واضح به حکومت نظامی در مصر خواند.^۱

۱. «القرّة داغی: السیسی الغادر يتحدث عن الأمانة»، پنجشنبه ۷ فروردین ۱۳۹۳ ش/ ۲۷ مارس ۲۰۱۴ م، سایت قرضاوی: <http://www.qaradawi.net/new/>

جریان‌شناسی

سازمان نظامی مصر

سازمان نظامی عبارت‌اند از: نیروهای پاسدار جمهوری مصر، مرزداران، پلیس دریایی، نیروهای ویژه، نیروهای صاعقه، سازمان اطلاعات نظامی و

نیروهای مسلح مصر یکی از سازمان‌های نظامی قوی عربی به حساب می‌آید که مؤسس ارتش فعلی مصر را می‌توان همان بناکننده مصر معاصر یعنی محمد علی پاشا دانست. وی در سال ۱۸۲۰ اولین آموزشگاه نظامی را در شهر اسوان بنا کرد و با کمک نیروهای فرانسوی به تعلیم افسران نظامی مصر پرداخت و با این ارتش جنگ‌هایی را مدیریت کرد که از آن جمله حمله به حجاز و مقابله با دولت اول سعودی بود که به سقوط اولین دولت آل سعود در شبه‌جزیره عربستان منجر شد.

نیروهای مسلح مصر چهار شعبه اصلی دارند: ۱. فرماندهی پدافند هوایی مصر، ۲. نیروهای زمینی، ۳. نیروهای هوایی، ۴. نیروهای دریایی. اما شاخه‌های دیگر این

مهم‌ترین و اولین حرکت سیاسی نظامیان مصر

در سال ۱۹۵۲م در پی ناراضی‌های عمومی و انقلابی که در مصر در حال وقوع بود، تعدادی از افسران ارتش مصر که نام افسران آزاد^۱ بر آن‌ها نهاده شد، رهبری این انقلاب را علیه ملک فاروق برعهده گرفتند.

باززترین هدف افسران آزاد از رهبری انقلاب علیه ملک فاروق، بی‌کفایتی وی در اداره کشور و خارج‌ساختن مصر از سلطه انگلیس بود که در این انقلاب، درگیری‌هایی نیز میان نیروهای مسلح مصر و انگلیس به وقوع پیوست.

در واقع، انقلاب مردمی مصر در سال ۱۹۵۲میلادی بر اثر موج آزادی‌خواهی و تغییر در کشورهایی مانند هند و چین بود که خواهان استقلال و بیرون‌آمدن از یوغ استعمار بودند و این موج به مصر رسید؛ اما با دخالت گروهی از افسران ارتش موسوم به افسران آزاد به عقیده برخی از تحلیلگران،

این انقلاب مردمی به دست نظامیان تصاحب شد و به کودتایی نظامی تبدیل شد.^۲

با سقوط ملک فاروق و اعلام جمهوری در مصر در تاریخ ژوئن ۱۹۵۳میلادی نظامیان مصر زمام امور را در این کشور به دست گرفتند که این سلطه - به استثنای یک سال ریاست جمهوری محمد مرسی - تاکنون ادامه یافته است.

محمد نجیب اولین نظامی مصری بود که پس از برقراری جمهوری مصر به ریاست جمهوری رسید و پس از وی به ترتیب: جمال عبدالناصر، انور سادات و حسنی مبارک افسرانی بودند که بر منصب ریاست جمهوری مصر تکیه زدند و حکومت کردند. در میان این افسران، جمال عبدالناصر بیشترین محبوبیت را در دل‌های ملت مصر و حتی ملت‌های عرب از آن خود ساخت.

۱. نک: طارق عثمان، مصر علی شفیق الهاویه، صص ۵۰-۶۵

در مصر و به دست گرفتن زمام امور توسط نظامیان مصر، به سرعت و با کمک گرفتن و همکاری نظامی با سازمان‌های نظامی کشورهای همچون آمریکا، روسیه، فرانسه و ایتالیا به رشد و پویایی دست یافت و از طریق قدرت سیاسی، نفوذ خود را در نهادهای اصلی دینی، اقتصادی و اجتماعی مصر توسعه داد.

سازمان نظامی مصر پس از انقلاب ۱۹۵۲ میلادی

پس از اخراج نیروهای استعمارگر انگلیسی از مصر در سال ۱۹۵۳ میلادی، ارتش مصر که از ابتدا تاکنون تحت اداره استعمارگران و نیروهای فرانسوی و انگلیسی قرار داشت و با کمبود نیروی‌هایی مانند نیروی اطلاعاتی و تجهیزات نظامی مواجه بود، بر کمک‌های ایالات متحده آمریکا حساب کرد، تا جایی که در سال ۱۹۵۵ میلادی، یعنی پس از گذشت تنها دو سال از انقلاب مصر، سازمان اطلاعاتی آمریکا با هدف تربیت افسران اطلاعاتی مصری و با صرف سه میلیون دلار مؤسسه استراتژیک را در کنار برج قاهره بنا نهاد.

بنا به نقل فرید طولان که مدیریت این مؤسسه استراتژیک را در آن دوره بر عهده داشت، در این مؤسسه افسران اطلاعاتی و امنیتی مصر و همچنین دیپلمات‌ها بر اساس الگویی آمریکایی از طریق شرکت بوز آلن هامیلتون^۱ تحت آموزش قرار می‌گرفتند.^۲ به‌طور کلی، می‌توان گفت که سازمان نظامی مصر پس از برقراری جمهوری و استقلال

۱. «Booz allen Hamilton»، شرکتی نظامی - اطلاعاتی آمریکایی است که در کنار سازمان اطلاعاتی آمریکا با عقد قراردادهای نظامی و امنیتی در کشورهای عربی تاکنون نیز در این کشورها فعال است.

۲. شفیق مقار، قتل مصر؛ من عبدالناصر الی السادات، ص ۱۵۵.

حسنى مبارك در راستاى اعمال نفوذ حكومت در نهاد دينى الازهر، شيخ جاد الحق را كه وزير اوقاف مصر بود به عنوان شيخ الازهر بر مسند رياست اين دانشگاه نهاد و بدین وسيله سيطرهٔ خود را بر اماکن دينى افزود.

همچنين بر مبلغان دينى معتدلى كه مردم را از سياست دور مى‌کردند و به امور ظاهرى دينى مشغول مى‌کردند، افزود و برنامهٔ رسانه‌هاى مصر را نيز در همين راستا برنامه ترتيب داد.^۱

در دوران مبارك، خشونت نيروهاى امنيتى بالاگرفت تا جايى كه اين نيروها بدون مجوز قضايى اشخاص و اماکن را تفتيش مى‌کردند و شهروندان عادى را به دادگاه‌هاى نظامى منتقل مى‌کردند و با شكنجه از آنان اعتراف مى‌گرفتند كه اين امر خود يکى از دلایل خشم و قيام مردم مصر در انقلاب ۲۵ ژانويه بود.^۲

۱. عدهاى از اساتيد دانشگاه مصر با اشراف دكتور بهجت قرنى، الربيع العربى فى مصر الثورة و مابعدھا، ص ۱۰۰.
۲. همان، عوامل قيام ۲۵ ژانويه، ص ۶۱ - ۹۴.

وى با وضع قوانينى براى دانشگاه الازهر اين نهاد علمى - دينى را از انحصار در لغت، فلسفه و فقه درآورد و با ملحق ساختن ساير علوم طبيعى و اجتماعى به اين دانشگاه آن را از دانشگاه علوم اسلامى به دانشگاهى عادى مانند ساير دانشگاه‌ها و به مثابه شاخه‌اى از نظام مصر و بازوى دينى آن مبدل ساخت. در اين ميان بزرگ‌ترين ناکامى ارتش مصر و جمال عبدالناصر در آن دوران، شکست سختى بود كه از جانب رژيم صهيونيستى در سال ۱۹۶۷ ميلادى بر آنان تحميل شد و شبه جزيرهٔ سيناء به اشغال نظاميان صهيونيست درآمد.

پس از جمال عبدالناصر از سال ۱۹۷۰ تا ۸۱ ميلادى انور سادات روى كار آمد كه در دوران وى مصر شاهد همكارى با غرب، طرح دوستى با اسرائيل و پيشرفت اقتصادى در مصر بود. حسنى مبارك نيز پس از وى با ادامهٔ راه انور سادات و حرکت در مسير غرب، تدابير ويژه‌اى را نيز در جهت سيطرهٔ نظاميان بر نهادهاى اقتصادى و فرهنگى مصر اتخاذ كرد.

سازمان نظامی مصر در دوران حاضر

در حال حاضر، مارشال عبدالفتاح السیسی که عامل اصلی عزل محمد مرسی در ۳ جولای ۲۰۱۳ میلادی بود، زمام امور این سازمان را بر عهده دارد و مهره جدید این سازمان برای به دست گرفتن قدرت سیاسی در مصر است.

ارتش مصر نیز در واپسین روزهای انقلاب ۲۵ ژانویه با پشت کردن به حسنی مبارک، عملاً به تحقق این انقلاب کمک کرد و حسین طنطاوی رئیس شورای عالی نیروهای مسلح مصر و وزیر دفاع مبارک پس از وی زمام امور را به طور موقت در دست گرفت و پس از انتخابات مردمی و رسیدن مرسی به قدرت، منصب ریاست جمهوری را به وی سپرد و خود به عنوان مشاور محمد مرسی انتخاب شد.

سیسی با تفکراتی ملی‌گرایانه و نظامی پا به عرصه سیاسی مصر نهاده است و از محبوبیت بسیاری نزد مردم مصر برخوردار است که البته نقش رسانه‌ها و نخبگان مصری را در ایجاد این محبوبیت نباید نادیده گرفت.

دکتر شریف درویش اللبان، از متفکران و نویسندگان مصری، در مقاله‌ای با عنوان "تصویر ذهنی مردم مصر از سازمان نظامی" گزارشی را از مطالعه‌ای آماری میان مردم مصر و بررسی دیدگاه آنان در خصوص سازمان نظامی این کشور بیان کرده است.

درباره ارتش حسی مثبت داشتند؛ چرا که آن‌ها ارتش را به‌عنوان نهادی ملی قلمداد می‌کردند که نگرش مثبت و روشنی درباره نیازهای مردم مصردارد و این میزان از رأی مثبت به ارتش مصر بیش از میزانی^۱ است که در همه‌پرسی قانون اساسی، به حمایت از قانون اساسی اخوان المسلمین رأی مثبت دادند.^۲

این آمار را همکار وی یعنی دکتر مرزوق عبدالحمک العادلی، استاد دانشگاه در استان سوهاج مصر، تهیه کرده است. مطلب مهم درباره این گزارش آماری این است که دامنه آماری این گزارش استان سوهاج مصر است، یعنی یکی از استان‌هایی که مردم آن بیشترین رأی را در انتخابات مجلس به جماعت اخوان المسلمین و در انتخابات ریاست جمهوری نیز بیشترین رأی را به محمد مرسی داده بودند.

این گزارش که به بررسی تصویر ذهنی مردم از ارتش مصر پس از اتفاقات اخیر در مصر پرداخته است، از اشناسی با سن بالاتر از بیست سال، سؤالاتی در این زمینه پرسیده است.

نتیجه جالب توجه در این گزارش این است که ۸۱٫۷٪ از اشخاص مدنظر، سازمان نظامی مصر را نهادی منظم و منسجم دانستند که امور ثابتی در تصمیم‌گیری‌های این نهاد حاکم است. اکثریت پاسخ‌دهندگان در رأس رهبران نظامی این سازمان عبدالفتاح السیسی را شخصیت محبوب خود قلمداد کردند که به عقیده نویسنده گزارش، این اعتقاد آنان بر اثر اقدامات سیاسی و عملکرد موفق وی در ماجرای عزل مرسی و رهبری جامعه مصر است.

همچنین ۸۲٫۳٪ از کل نمونه بیان شده،

منابع

۱. عده‌ای از نویسندگان تحت اشراف دکتر سمیر سرحان: موسوعة مصر الحديثة، وزارت اوقاف مصر، المجموعة الثقافية، بی‌تا.
۲. شفیق مقار: قتل مصر؛ من عبدالناصر الی السادات، مصر: ریاض الریس، بی‌تا.
۳. طارق عثمان: مصر علی سفیر الهاویة، بیروت: شركة المطبوعات، چاپ اول ۲۰۱۲م.
۴. سایت مرکز العربي للبحوث والدراسات:

<http://www.acrseg.org/2668>

۱. (۸۰٪)

۲. «الصورة الذهنية للمؤسسة العسكرية لدى المصريين»، شریف درویش البیان، یکشنبه ۲۳ مارس ۲۰۱۴م، سایت مرکز العربي للبحوث والدراسات:

<http://www.acrseg.org/2668>

موسسه الاحرام مصر

و محکم و ادیبانی روان و ساده بود که با شیوه‌های کتابت سنتی تفاوت داشت و با گذشت زمان توانست جایگاه مناسبی در جهان عرب پیدا کند. به تعبیر طه حسین الازهرام " دیوان زندگی معاصر " میباشد.

بشارهٔ تقلا موسس الازهرام
اولین شماره روزنامه الازهرام

تاریخچه:

موسسه الازهرام به دست دو برادر لبنانی الاصل به نام‌های سلیم و بشاره تقلا در شهر اسکندریه در سال ۱۸۷۶م تاسیس شد. این روزنامه اولین روزنامه‌یی است که در جهان عرب منتشر شده است و در ابتدا به صورت هفتگی منتشر می‌شده است اما با گذشت کمتر از ۵ سال از ۳ ژانویه ۱۸۸۱م تاکنون بصورت روزانه به چاپ رسیده است. اولین دفتر روزنامه در شهر اسکندریه بوده است و ۳ نوامبر ۱۹۰۰م به خیابان مظلوم در قاهره و سپس در تاریخ اول نوامبر ۱۹۶۸م به مکان کنونی در مرکز قاهره منتقل شده است. شیوه‌های که سلیم و بشاره در این روزنامه برای نوشتن انتخاب کردند شیوه‌های جدید

با انتقال موسسه الاهرام به مکان کنونی فعالیت‌های این موسسه نیز توسعه پیدا کرد و مراکز جدیدی را تاسیس کرد که مهمترین آن مرکز مطالعات و بررسی‌های استراتژیک الاهرام است. این مرکز ابتدا با هدف بررسی مسائل رژیم صهیونیستی و مسائل مربوط به فلسطین اشغالی تاسیس شد ولی با گذشت زمان گستره فعالیت‌های آن افزایش پیدا کرد و اکنون در زمینه مسائل منطقه،

مرکز، فلسطین ۱۷ مرکز، عراق ۱۴ مرکز و اسرائیل به تنهایی ۳۵ مرکز را دارا می‌باشد. روزنامه الاهرام در حال حاضر در داخل مصر سه بار در طول روز منتشر می‌شود و در لندن، فرانکفورت، نیویورک، دبی و کویت بصورت روزانه منتشر می‌شود. اکنون موسسه الاهرام دارای مراکز و بخش‌های بسیار زیادی است که در زمینه‌های گوناگونی

ایران، اروپا، امریکا و بسیاری از زمینه‌ها فعالیت دارد و گزارش‌های سالانه منتشر می‌کند. در بررسی که مرکز سیاست خارجی امریکا در سال ۲۰۰۸ انجام داده است مرکز مطالعات و بررسی‌های استراتژیک الاهرام در میان ۳۰ مرکز مهم جهان در زمینه مسائل استراتژیک محسوب شده است این بررسی از میان ۵۰۸۰ مرکز در سراسر دنیا

فعالیت دارند. از جمله آثاری که این موسسه بصورت روزانه و یا هفتگی با استفاده از نویسندگان خبره به چاپ می‌رساند الاهرام جوانان، الاهرام اقتصادی، الاهرام ورزشی، الاهرام منزل، الاهرام عربی و... می‌باشد. اما شخصیت‌های مهمی که تاکنون ریاست این روزنامه را به عهده داشته‌اند عبارتند از سلیم تقلا از تاریخ (۱۸۷۶ الی ۱۸۹۲) سپس برادر کوچکترش بشاره، خلیل مطران، داود برکات، انطون الجمیل، احمد الصاوی محمد، فکری اباضه، احسان عبدالقدوس، علی امین، عبدالله عبدالباری، محمد حسنین

هیكل و ریاست فعلی این مجموعه به عهده استاد احمد سید نجار است که در ژانویه ۲۰۱۴ این سمت را به‌عهده گرفته است. شخصیت‌های نخبه و مهمی که در این روزنامه نویسنده بوده‌اند عبارتند از: احمد لطفی السید، حمود سامی البارودی، احمد شوقی، مصطفى لطفی المنفلوطی، طه حسین، العقاد، نجیب محفوظ، توفیق الحکیم، بنت الشاطی، زکی نجیب محمود، یوسف ادیس، ثروت اباضه، لویس عوض، عبدالرحمن الشرقاوی و احسان عبدالقدوس.

رابطه موسسه الاهرام با حکومت حسنی مبارک

بخش مهمی از سهام موسسه الاهرام در اختیار حکومت مصر قرار دارد لذا تعیین تحریریه نیز بدست حکومت انجام می‌شود. نظارت بر موسسه به همین دلیل بسیار اندک می‌باشد و واضح است که مسئولین آن از دوستداران حکومت می‌باشند. در زمان حسنی مبارک مردم تا حد زیادی نسبت به الاهرام بی‌اعتنا بودند بدلیل اینکه روزنامه الاهرام انتقاد مستقیمی نسبت به حکومت انجام نمی‌داد. در گزارشی که درباره آزادی روزنامه در مصر در سال ۲۰۰۵ منتشر شد ذکر شده بود که روزنامه‌ها از جمله الاهرام تحت سیطره شدید "حزب ملی دموکراتیک" (حزب حاکم) هستند. و در مصاحب‌های که عبدالحلیم قنديل رییس تحریریه مجله هفتگی العربی انجام داده گفته است که حکومت حسنی مبارک بطور مستقیم با تحکم در چاپ و تعیین تحریریه الاهرام در آن دخالت می‌کند.

از خبرهایی که دلالت بر رابطه عمیق موسسه الاهرام با حکومت حسنی مبارک دارد اعطای هدایایی به ارزش ۱۶۷ میلیون پوند به خاندان مبارک و برخی شخصیت‌های

۱. این حزب توسط انورسادات در تاریخ ۱۹۷۸م تاسیس شد و بعد از او حسنی مبارک ریاست آن را بر عهده داشت. این حزب در تاریخ ۱۶ آپریل ۲۰۱۱ بعد از انقلاب مردمی مصر با حکم دادگاه قضایی مصر متحل اعلام شد.

دوره وی در فاصله زمانی میان سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۱ توسط مدیران ارشد موسسه الاهرام می‌باشد که بعد از انقلاب مصر منجر به بازداشت مرسی عطاالله، عبدالله عبدالمنعم سعید و صلاح الغمری مدیران الاهرام شد.

همچنین بعد از انقلاب مردمی مصر روزنامه الیوم السابع مصر به نقل از کارکنان موسسه الاهرام نوشت، افرادی از اطرافیان وابسته به سردبیر سابق الاهرام "اسامه سرایا" قصد خارج کردن اسنادی را از دفتر ایشان داشتند که بواسطه درگیری با کارکنان الاهرام موفق به این کار نشدند. این اسناد که در کارتن‌های ویژه ای بسته بندی شده بود متعلق به دفتر "اسامه سرایا" سردبیر روزنامه الاهرام بود و محتوای آنها مرتبط با جرایم مالی برخی از مسئولان کشوری و همچنین مرتبط با برخی از مسائلی بود که همچنان برای مردم مصر مبهم بوده است. در برخی از این کارتن‌ها تصاویری از مسئولان موسسه الاهرام با جمال مبارک فرزند حسنی مبارک و برخی از اسناد متعلق به ارتباط برخی از مسئولان سابق نظام حسنی مبارک از جمله امین اباضه وزیر کشاورزی سابق با شرکتها و موسسات ویژه وجود داشت ضمن اینکه مکاتبات برخی از مسئولان الاهرام با حسنی مبارک با هدف مقابله با روزنامه

های مستقلى چون المصرى اليوم، الشروق
و الدستور نيز از اسناد ديگرى بود كه در اين
كارتن ها جاسازى شده بود.

جریان فکری حاکم بر موسسه الاهرام

با بررسی افکار شخصیت‌هایی که در این موسسه مدیر و یا نویسنده بوده‌اند و همچنین ارتباطی که این موسسه با حکومت‌های جمال عبدالناصر، انورسادات و حسنی مبارک داشته می‌توان جریان فکری حاکم بر این موسسه ناسیونالیسم عربی و طرفدار موسسه نظامی مصر دانست. روزنامه الاهرام از منتقدان جدی اخوان المسلمین بوده و فعالیت‌هایی را نیز با مشارکت گروه‌های صوفی در محدود کردن فعالیت‌های اخوان قبل از انقلاب مردمی مصر انجام داده است. بعد از انقلاب مردمی مصر برخی از روسای این مرکز به دلیل ارتباط با حسنی مبارک و فساد مالی بازداشت شدند و اکنون نیز این موسسه از حامیان ریاست جمهوری ژنرال عبدالفتاح السیسی می‌باشد.

برای شناخت بهتر جریان فکری این موسسه در این بخش به معرفی برخی از مهمترین شخصیت‌های این موسسه می‌پردازیم.

محمد حسنین هیكل:

وی از نظر فکری طرفدار ناسیونالیسم عربی به رهبری ناصر بود و همچنان بر این اعتقاد پای می‌فشرد. تا سال ۱۹۷۰ هیكل روزنامه‌نگار و مشاور رسانه‌ای ویژه ناصر بود و در همان سال یک‌بار به وزارت فرهنگ و یک‌بار به وزارت امور خارجه رفت. پس از مرگ ناصر و روی کار آمدن انورسادات، هیكل تا سال ۱۹۷۴ در الاهرام ماند اما بعدها به دلیل اختلافی که با انورسادات پیدا کرد مجبور به ترک این موسسه شد. از هیكل تاکنون ده‌ها کتاب منتشر شده که عمدتاً حول وحوش سیاست جهانی و منطقه‌ای است. برخی از آثار او نیز به شخصیت‌های تاریخی مصر نظیر ناصر و اسناد دوران او اختصاص دارد. هیكل درباره

محمد حسنین هیكل متولد ۲۳ سپتامبر ۱۹۲۳ میلادی، روزنامه نگار نامدار مصری است که به مدت ۱۷ سال سردبیر روزنامه الاهرام مصر بود. در هنگام مرگ عبدالناصر رئیس جمهور وقت مصر، از معدود کسانی که بر بالینش حاضر بودند محمدحسین هیكل بود. در سال ۱۹۵۷ به طور رسمی سردبیری روزنامه الاهرام را بر عهده گرفت.

کشورهای عربی با ایران را در این باره برعهده گرفته بود، در آن زمان کشورهای عربی خواستار آن شدند تا بحرین که در آن زمان ۷۰ درصد جمعیتش را شیعیان تشکیل می دادند، به یک کشور عربی تبدیل شود و در مقابل این سه جزیره را که اکنون امارات متحده عربی مدعی مالکیت آن است به ایران واگذار شود. این نویسنده سرشناس عربی افزود: حاکمان عرب در آن تاریخ به دنبال مقابله با توازن شیعی و عربی بودند و هرگز به فکر مالکیت جزایر سه گانه تنب کوچک و تنب بزرگ و ابوموسی نبودند. همچنین در مصاحب‌های با سایت خبری المصری الیوم درباره موضع خود درباره حزب الله لبنان گفت: هیچ‌کس نمی تواند بگوید حزب الله یک گروه تروریستی است. حتی سازمان ملل متحد نتوانست. تماس این گروه با ایران قابل قبول و در چهارچوب مشخصی است. نصرالله کسی است که جلوی اسرائیل ایستاده است برای مثال ارزش حزب الله در حمایت از سوریه محک خورد. بنابراین نمی توان از راه حلی بدون حضور حزب الله حرف زد. بخصوص بعد از آن که در عمل سرنوشت این جنگ را در القصیر عوض کرد.^۱

پیامبر اسلام(ص) نیز کتاب معروفی نوشت که همچنان مورد توجه علاقه‌مندان است. از همه اینها مهم‌تر اینکه هیکل طی یک قرن گذشته شاهدهی زنده بر بسیاری از تحولات منطقه خاورمیانه از جمله جنگ‌های اعراب و اسرائیل، جنگ‌های آمریکا علیه عراق و افغانستان و نیز انقلاب‌های مهمی نظیر انقلاب ایران بوده است. نوشته‌های وی به دلیل خصلت روایی و مستند بودن خوانندگان زیادی دارد. آخرین ایستگاه حرفه‌ای هیکل شبکه الجزیره بود که برنامه‌ای ویژه به نام «مع‌هیکل» داشت.

موضع هیکل درباره ایران: هیکل برای سالهای متمادی در ایران حضور داشت و گزارش‌های وی از ملی شدن صنعت نفت در ایران، مصر را تکان داد و منجر به دستور جمال عبدالناصر برای ملی شدن کانال سوئز شد. این نویسنده مصری تا حدودی ایران شناس نیز هست او درباره مالکیت سه جزیره گفته: اختلاف بین امارات متحده عربی و ایران بر سر مالکیت این جزایر ایرانی در واقع اختلاف نظر ساختگی و واهی اماراتی‌ها به شمار می آید، و اختلافی که اماراتی‌ها در این باره مدعی آن هستند در واقع اختلاف با انگیزه‌های کاملاً سیاسی است. وی گفت: ملک فیصل پادشاه سعودی وقت عربستان در آن زمان رهبری مذاکرات

۱- محمد-حسین-هیکل-در-گفت-و-گو-با-المصری-الیوم-حزب-الله-سر-نوشت-جنگ-در-سوریه-را-تعیین-کرد.
<http://www.shafaqna.com>

طه حسین:

جایی برای خود در این دانشگاه باز کرد. او نخستین دانش‌آموخته این دانشگاه بود که به دریافت دکترا نائل آمد. رساله دکترای وی درباره ابوالعلاء معری، شاعر شک‌گرای عرب بود. پس از آن در ۱۹۱۴ به سوربن رفت و در پاریس نیز در ۱۹۱۷ رساله دکترایی تحت عنوان «فلسفه اجتماعی ابن‌خلدون» نگاشت. در بازگشت به مصر استاد ادبیات عرب و یکی از بنیادگذاران دانشگاه اسکندریه شد. طه حسین رمان‌ها و رساله‌های بسیاری نوشت ولی در غرب بیشتر بخاطر زندگینامه خودنوشته‌اش به نام

روزگار (به عربی: الايام) شهرت یافته‌است. او یکی از هواداران سرسخت انقلاب ۱۹۵۲ مصر (انقلاب جمال عبدالناصر) بود و بر اهمیت آزاد و دموکراتیک بودن آموزش و تحصیل تاکید بسیار داشت. حسین در ۱۹۵۰ وزیر آموزش و پرورش مصر شد و در پی آن، حکومت جدید آموزش همگانی را برای همگان آزاد و رایگان کرد که این امر هنوز نیز جاری و ساری است.

طه حسین (۱۴ نوامبر ۱۸۸۹ - ۲۸ اکتبر ۱۹۷۳) نویسنده و سخنور مصری و از پیشگامان جنبش نوگرایی در مصر بود. طاها در اثر عفونت چشم در سن سه سالگی نابینا شد. پس از درس گرفتن از یک آموزگار سنتی در جوانی راهی دانشگاه الازهر شد و در آنجا در رشته الهیات و ادبیات عرب به تحصیل پرداخت. زمانی که دانشگاه ملی قاهره در سال ۱۹۰۸ تأسیس گشت، حسین با وجود نابینایی و تهیدستی، بزودی

عبدالمنعم سعید:

دکتر عبدالمنعم سعید متولد ۱۹۴۸ قاهره - مصر. رئیس سابق شورای سردبیری موسسه اهرام و ستون نویس و یادداشت نویس روزنامه الاهرام و قدیمی ترین و بانفوذترین روزنامه عربی و شرق الاوسط پرتیراژترین روزنامه عربی است. سردبیر مجله شرق نامه و یکی از ایران شناسان عرب است. ایشان از افرادی است که در دفاع از نام خلیج فارس در میان عربها پیشرو بوده است. وی علی رغم اینکه از ناصری ها می باشد اما همواره از ایران و تمدن ایران با عظمت و احترام یاد نموده است.

دیدگاه وی در مورد نام خلیج فارس

در کتاب " تطویر العلاقات المصریه الایرانیه " نوشته مجموعه نویسندگان ، چاپ موسسه مطالعات سیاسی و استراتژیک الاهرام (۲۰۰۲ قاهره در ص ۱۹۰) به نقل از آقای "دکتر عبدالمنعم سعید" رئیس مرکز تحقیقات سیاسی و استراتژیک الاهرام و

نویسنده‌ی شرق الاوسط چنین آمده است: " به صراحت تمام بگویم هیچ مدرک و سند تاریخی ندیدم که نام خلیج فارس را بتوان مستند بر آن تغییر داد. در تمام نقشه ها و کتب تاریخی و حتی بعضی از سخنرانیهای جمال عبد الناصر و رهبران انقلاب از نام خلیج فارس صحبت شده است. اگر تغییر نام خلیج باعث ناراحتی مردم ایران است، چرا به حقیقت اعتراف نمی کنیم. باید شجاعت داشت و این در چهارچوب معیارهای علمی است." همچنین این اندیشمند مصری در مقاله دیگری در روزنامه الاهرام (۲۳ دسامبر ۲۰۰۲) در دفاع از نام خلیج فارس مقاله ای علمی و ارزشمند نوشته است و تغییر این نام تاریخی را محکوم نموده است. همچنین عبدالمنعم سعید در مصاحبه با مجله شرق نامه مصر ۲۰۰۲/۱۲/۹ گفته: "برای من هیچ تعجبی نداشت که در همه نقشه ها که دوستان و دشمنان ایران اعم از اعراب و یونانیها تهیه کرده اند همگی آنها نام خلیج فارس را در بر دارد. هیچ نقشه تاریخی در شرق و یا در غرب و در هیچ کجای جهان با نام خلیج عربی وجود ندارد و بنابر این تغییر این نام به خلیج و یا خلیج عربی و یا هر نام دیگری بر خورد غیر منطقی و غیر حکیمانه با حقایق تاریخی و جغرافیایی است." وی دارای کتاب ها و مقاله های فراوانی

است که بیشتر در موضوعات زیر قرار دارند. المستقبلية في العلاقات الدولية» «نظرية
«ادارة الازمات الدولية» «السياسة الخارجية
الامريكية» «الامن الاقليمي» «الدراسات

WWW.TARJOMAN.COM

درباره ما

ترجمان، موسسه‌ای است که هدف خود را ایجاد ارتباطات فکری بین زبان فارسی و دیگر زبان‌های زنده دنیا قرار داده است. اما چنین کاری در زمان حاضر که دوران وفور ترجمه و مترجم مابین فارسی زبانان است، چه اهمیتی دارد؟ ترجمان نقطه تمایز خود را در این مسئله می‌داند که هر متنی ارزش ترجمه را ندارد، اما هستند متون کمتر شناخته شده و جریان‌های به حاشیه رانده شده‌ای که ترجمه آن‌ها موجب باز شدن افق تازه‌ای در جهان اندیشه امروز ایران می‌شود. از سوی دیگر، ترجمان تلاش می‌کند تا صدای اندیشمندان امروز ایران را نیز به گوش جهانیان برساند. انتخاب برخی از کتاب‌های فارسی و ترجمه آن‌ها به دیگر زبان‌ها، از دیگر اهداف مؤسسه ترجمان است.

متونی که ترجمان به فارسی برمی‌گرداند، در دو قالب عمومی «کتاب» و «مقالات» جای می‌گیرند. کتاب‌های ترجمه شده چاپ می‌شوند و ترجمه مقالات در سایت ترجمان در دسترس عمومی قرار می‌گیرند. در انتخاب مقالات، حداکثر تلاش ما بر این است تا تنها متون دست اول، از اندیشمندان اصلی جریان‌های مهم فکری و نظری ترجمه شوند و بر خلاف بسیاری از دیگر نشریات و وبگاه‌ها، ترجیح داده‌ایم تا تعداد مقالات کمتری را با کیفیتی بالاتر و محتوایی غنی‌تر ترجمه کنیم.

تا سال‌های پیش از این، چاپ ترجمه مقالات بلند در نشریات علمی - پژوهشی و علمی - ترویجی، امری رایج بود، اما امروزه به دلایلی ناشناخته، ترجمه این مقالات به کناری سپرده شده است. اما مهم آن است که از اهمیت این مقالات در علم و اندیشه، چیزی کاسته نشده است و خواننده فارسی زبان محتاج دسترسی به این منابع است. از این رو، ترجمان مقالات بلندی را در دستور کار خود قرار داده

است که نوشته‌های کلیدی و مؤثر نویسندگان اصلی در رشته‌های گوناگون علوم انسانی بوده است. در کنار ترجمهٔ مقالات، معرفی کتاب‌های جدیداً انتشار فارسی و لاتین، خبرهای جهان‌اندیشه در رشته‌های مختلف علوم انسانی، یادداشت و گفتگو، بخش‌های دیگر از سایت را به خود اختصاص داده‌اند.

علاوه بر این، ترجمان در صدد است تا با برنامه‌ای از پیش تعیین شده، به برگزاری نشست‌های داخلی و خارجی علمی بپردازد. نشست‌ها ابتدائاً در همین سایت خبررسانی می‌شوند و بعد از برگزاری، شرحی از آن‌ها منتشر خواهد شد.

ترجمان، آمادهٔ هر گونه همکاری در زمینه‌های ذکر شده، با افراد و گروه‌های مختلف فعال در حوزهٔ علوم انسانی است.

قابل توجه است که سایت ترجمان در سامانه کتابخانه ملی ایران ثبت شده است و تمامی محتوای آن تحت حمایت قانون کپی بوده و از طریق شماره شاپا (ISSN) قابلیت ارجاع علمی دارد.

شماره ثبت در کتابخانه ملی ایران - مرکز ملی شاپا ISSN: ۲۳۴۵-۲۸۲

پست الکترونیک: info@tarjomaan.com

مرکز بخش: تهران، خیابان کریم‌خان زند، خیابان سنایی، کوچه هشتم، پلاک ۳، موسسه ترجمان

شماره تماس: ۰۳۸۸۳۸۸۰۳، نمابر: ۰۴۸۸۹۴۶۷۰۴

